ÑAPA

Weekendbijlage
van dagblad Amigoe

zaterdag 19 maart 2011

INTERVIEW

2
Spotlight:
'Baas boven baas'

LITERATUUR

7
'Terug tot
Tovar' (3)

REPORTAGE

14
'Schoon schip
maken'

Zelf nog kind en al moeder

Vijftien jaar en zwanger. Nadine, nu zestien, overkwam het. Met haar krijgen op de voormalige Antillen ongeveer 80 van de 1000 meiden een kindje voor dat ze zelf 20 zijn. Dat is vergeleken met Nederland (6 van de 1000) hoog, maar vergeleken met andere (ei)landen in de regio een gemiddeld aantal. Er moet volgens hulpverleners iets gedaan worden aan tienermoederschap. "De gevolgen zijn dusdanig ernstig dat het aantal verminderd moet worden."

Tekst: Jolijn van Harten

"Ik was al een tijd met die jongen samen en ik kende hem goed. We wisten allebei waar we mee bezig waren en dat we voorbehoedsmiddelen konden gebruiken, maar dat hebben we niet gedaan. We dachten er op dat moment gewoon niet aan", vertelt Nadine. Volgens het rapport Jong (&) Moeder dat eind september vorig jaar door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) is uitgebracht over tienermoeders op de voormalige Antillen, is een van de oorzaken van het relatief grote aantal tienermoeders op het eiland het gebrek aan goede seksuele voorlichting. Op school wordt vaak alleen een technisch verhaal over zwangerschap en lichaamsdelen gegeven en ouders vinden het lastig om erover te praten.

Taboe op seks

"Er is wel seksuele voorlichting op school, maar vaak wordt dit pas vanaf klas 2 van het voortgezet onderwijs gegeven. Hier gaat het om theoretische uitleg over 'voortplanting' en voorbehoedsmiddelen. Over relaties, gevoelens en liefde wordt niet gesproken", zegt Elly Hellings van de FAJ. Ans Martis werkt al jaren op het consultatiebureau van het Wit Gele Kruis. Zij is het met Hellings eens: "Het is nog teveel een taboe om over seksualiteit te praten. Juist als ouders er meer open over zouden zijn, kunnen ongewenste tienerzwangerschappen voorkomen worden." Het consultatiebureau probeert moeders met jonge kinderen zich hiervan bewust te maken.

Volgens beide hulpverleners moet het taboe verdwijnen. "Het enige wat jonge meiden thuis te horen krijgen is: pas goed op jezelf en let erop dat mannen schoon zijn. Wat ze precies met 'schoon' bedoelen wordt niet toegelicht. Als ouders en verzorgers het zelf al moeilijk vinden om over dit onderwerp te praten, hoe kan een kind dan weerbaar worden?", vraagt Hellings zich af. Volgens Martis kunnen ouders niet vroeg genoeg beginnen met 'seksuele voorlichting'. "Als een jongetje van vijf aan zijn piemeltje zit, wordt hij daar vaak voor gestraft. Hij schrikt daarvan en zal niet begrijpen wat hij fout doet. Beter is om dan al uit te leggen waarom dat niet gepast is." Hellings en Martis zijn het met elkaar eens dat al van jongs af aan openlijk gepraat moet worden over seksualiteit. Daardoor zullen jongeren ook later gemakkelijker over seksuele gevoelens praten.

Binnenkort moet er op de middelbare scholen van Curaçao een nieuw lespakket komen voor seksuele voorlichting. Vanaf veertien jaar krijgen tieners lessen over seksualiteit waarbij ook de ouders zullen worden betrokken. Dit lespakket uit Nederland moet nog aangepast worden aan de cultuur van het eiland. "In Nederland zijn mensen veel mondiger en meer open over seksualiteit. Hier is dat anders", zegt Hellings. Daarbij moet de voorlichting over anticonceptie beter, vindt Martis. "Meiden weten soms helemaal niet dat de pil niet veilig is, als je hem niet consequent neemt."

Verantwoordelijkheid

Hoewel ze wist dat de kans er was dat ze zwanger was, hield Nadine zichzelf voor dat het misschien niet zo was. Na twee maanden was het wel duidelijk. "Alleen mijn vriend en ik wisten het. Ik durfde het tegen niemand te vertellen, omdat ik bang was dat mijn ouders boos zouden worden en ik van school gestuurd zou worden", vertelt ze. Die geheimhouding was heel moeilijk. "Ik ben zelf op zoek gegaan naar de mogelijkheden voor abortus, maar ik was bang dat het ook mijn leven zou kosten." Na drie maanden zwangerschap durfde ze het te vertellen tegen haar ouders. Tot haar opluchting waren die helemaal bereid haar te helpen. "Ik besef dat ik geluk heb met zulke lieve ouders. Sommige tienermoeders moeten alles zelf oplossen."

Nadine is blij met haar kindje, maar voorlopig hoeft ze geen tweede. "Het is best lastig om een kind op te voeden als je zelf nog zo jong bent. Ik moet steeds dingen plannen en afwegingen maken. Bijvoorbeeld met carnaval. Als ik mijn kind niet meeneem en oppas regel, zeggen mensen: 'Je bent een slechte moeder, want je gaat zonder kind weg'. Maar als ik mijn kind meeneem naar de optocht vinden ze ook dat ik niet goed voor hem zorg, omdat het te druk voor hem is."

Ze ziet zelf wel in dat ze geluk heeft gehad. "Mijn ouders en de vader van het kind zorgen mee. Daardoor kan ik naar school en hoef ik me minder zorgen te maken over geld. Een kind is duur, man."

"De gevolgen van tienermoederschap zijn dusdanig ernstig dat het aantal verminderd moet worden", stelt Hellings. Volgens haar weten veel meiden niet welke begeleiding en hulpverlening ze kunnen krijgen. De Voogdijraad begeleidt jonge moeders, Yave helpt de meiden weer terug te gaan naar school of een baan te vinden, Mamisa zorgt voor dagopvang en begeleiding, het consultatiebureau controleert de ontwikkelingen van het kind en signaleert mogelijke risico's, Kas Bruder Pius vangt jonge moeders op die niet meer thuis kunnen wonen en zo zijn er nog heel wat meer mensen die zich voor deze doelgroep inzetten. Hellings: "We moeten onze krachten beter bundelen, zodat tienermoeders goed begeleid kunnen worden."

Van school gestuurd

Maar ook sommige scholen maken het voor tienermoeders moeilijk om normaal te blijven functioneren. Uit het onderzoek blijkt dat veel scholen meisjes van school sturen op het moment dat de zwangerschap zichtbaar wordt. "Tienerzwangerschappen worden graag verborgen gehouden. Bij terugkomst op school, moeten de meiden vaak een verklaring ondertekenen dat ze op school niet praten over de bevalling en/of de baby", vertelt Martis bezorgd. "Ze zeggen dat als andere meiden horen over het hebben van een baby, zij dat ook willen. Volgens mij is dat onzin." Ook Hellings maakt zich zorgen over de meiden die van school gestuurd worden als ze vijf maanden zwanger zijn. "Voor die meiden is het erg lastig om later weer terug te gaan naar school. Ze zijn lange tijd weggeweest en zowel schaamte als de houding van de school maakt een terugkeer niet gemakkelijk."

Nadine: "Soms zeggen vriendinnen tegen me: 'Je kindje is zo schattig, ik wil ook een kindje'. Maar die zijn gek. Ik zeg hen dan ook dat ze beter nog tien jaar kunnen wachten. Je weet nooit hoe je ouders gaan reageren. Ik had geluk."

Volgens Martis is de steun van de ouders het meest belangrijke voor jonge moeders. Gelukkig is vaak het sociale vangnet groot, maar soms is er niemand die het meisje wil helpen. "We proberen altijd om weer contact te krijgen met de ouders van de tienermoeder. Vaak zijn zij geneigd hun kind te veroordelen. Wij proberen ze duidelijk te maken dat hun dochter hun hulp nodig heeft."

"Ik was erg tegendraads. Na de geboorte van mijn kind werd ik serieus. Ik wil een diploma halen en een goede moeder zijn", vertelt Nadine. Ze ziet in dat ze daar veel dingen voor op moet geven. "Ik kan vaak niet meer uitgaan en moet goed plannen wanneer ik mijn kind ophaal van de crèche en boodschappen nodig heb. Ik kan zelf eigenlijk geen kind meer zijn." Soms wordt Nadine moe van alle roddels en vooroordelen van mensen. Ze vragen aan haar: 'Ben je niet een beetje te jong voor een kind?' "Dat is toch een domme vraag. Ik kan er nu niks meer aan doen. Ik ben jong en moeder en ik zorg zo goed mogelijk voor mijn kindje. Natuurlijk is het soms lastig, maar vaker voel ik me erg trots en gelukkig als ik mijn kind zie opgroeien."

Vanwege privacyredenen is de naam van Nadine een pseudoniem.

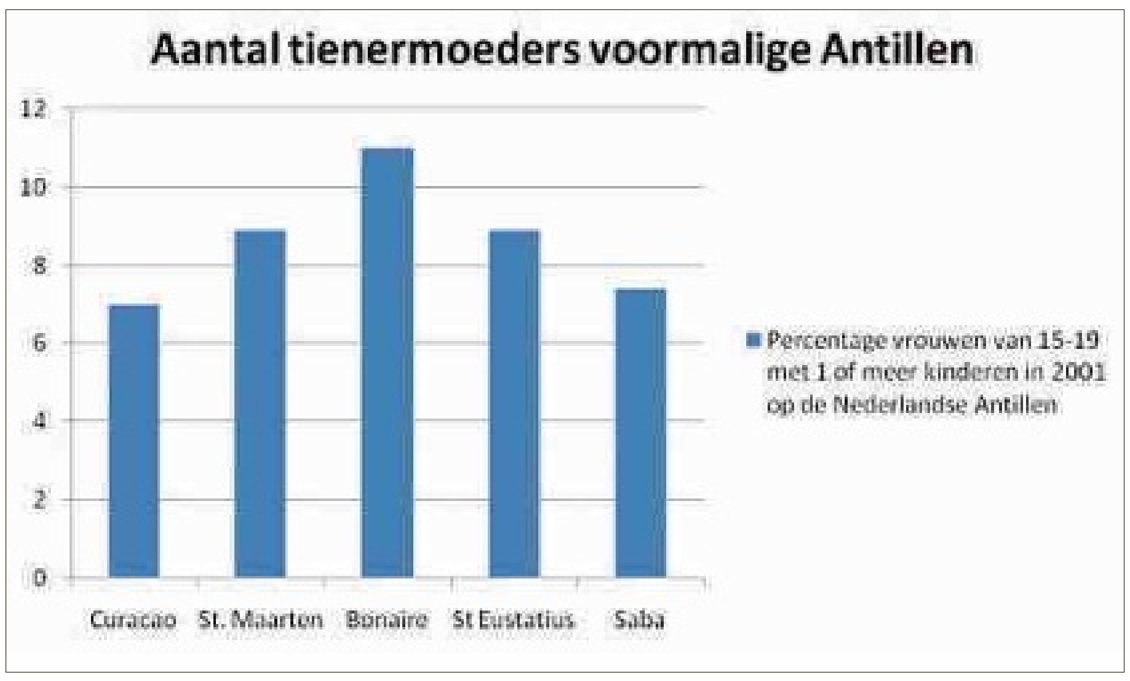

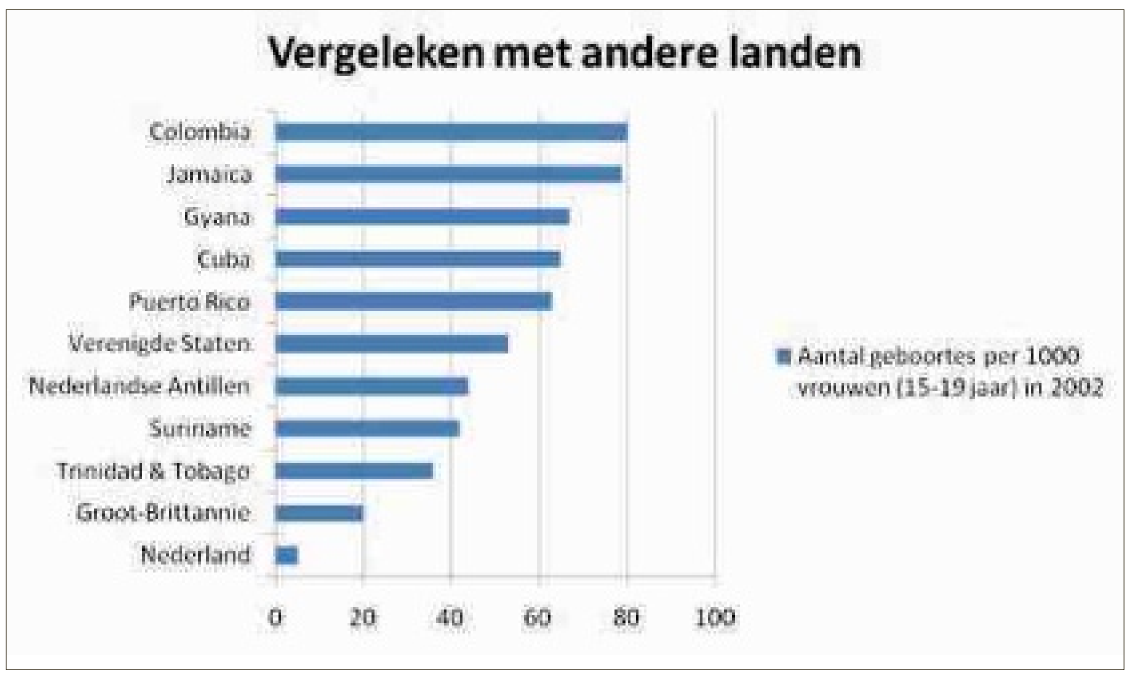

Cijfers

Aantal geregistreerde abortussen op Curaçao tussen november 2008 en 2009, uitgesplitst naar leeftijd vrouwen.

Leeftijd	Absoluut	Percentage
<19 jaar	130	19,5 %
20 -24 jaar	157	23,6 %
25 - 29 jaar	139	20,9 %
30 - 34 jaar	105	15,8 %
35 - 39 jaar	87	13,1 %
>40 jaar	39	5,8 %
Onbekend	9	1,3 %
Totaal	666	100%

Bron: Rapport Jong (&) Moeder

ÑAPA 2011
Nr. 11

‘Lente’

Het wordt weer de tijd van de vruchtbaarheid, de regeneratie en de wedergeboorte op het noordelijk halfrond. Met andere woorden het is bijna weer lente. Medewerkster Judice Ledeboer weet hier alles vanaf en wijdt u als lezer op pagina 3 in inzake begrippen zoals daar zijn de ‘lente-equinox’ en ‘herfst-equinox’.

De derde aflevering van de feuilleton ‘Terug tot Tovar’ van eindredacteur Hans Vaders vindt u op pagina 7. Reacties hierover zijn altijd welkom.

Op pagina 10 nogmaals een bijdrage van Judice Ledeboer over de middelmatigheid waaronder overheid en bedrijfsleven op het oog gebukt gaan. Ledeboer haalt hierbij de 19e eeuwse Franse dramaturg Etienne Rey aan die stelde: ‘Alles kan, alles mag, alles is verkrijgbaar. De mogelijkheden in deze wereld reiken tot de hemel, maar langzaam aan vervalt de maatschappij tot een middelmatigheid, waaraan we slechts kunnen ontkomen door leed.’ Ook toentertijd al dus.

Op pagina 13 een kijkje bij visrestaurant Seaside in Marie Pompoen dat zestien jaar geleden door Enchi Ensermo werd opgezet. Een container, zitplekken, een kokkin, een vrolijke ober en verse red snapper, meer heb je niet nodig voor succes. Ensermo houdt een pleidooi voor verse vis. ‘Verse vis daar zit het succes in. Curaçao is vis, verder heeft het niet zo heel erg veel te bieden. Maar het moet wel verse vis zijn, daar gaat het om.’

Tenslotte op pagina 14 een reportage uit Bangladesh van Lisette Keus over een immens kerkhof voor grote zeeschepen. Het ontmantelen van oude roestbakken is een gevaarlijke, vieze en kostbare klus. Kilometers strand met tientallen kolossale schepen naast elkaar. Ze zijn op volle kracht het strand opgevaren, het zogenoemde ‘beaching’. Tintigduizend mannen zijn er werkzaam en jaarlijks vinden er gemiddeld twintig de dood. En dit alles voor nog geen twee dollar per dag.

Een fijn weekend!
De redactie

Colofon

BLADMANAGER
Karin Wooning
EINDREDACTEUR
Hans Vaders
ADVERTENTIES
Marloes Tak
VORMGEVING
Wendela Ataliede
Aan deze Ñapa werkten mee:
Monique Casimiri
Jorge Curiel
Emiel Gerdes
Verele Ghering
Hans de Haan
Ineke de Haan
Margot Hack
Jolijn van Harten
François van der Hoeven
Bob Harms
Lisette Keus
Judice Ledeboer
Glenn Rellum
Jan de Ruijter
Hans Vaders
May Voges
Ken Wong
Karin Wooning
Ñapa is een publicatie van:
Uitgeverij Amigoe NV
Scherpenheuvel z/n
Curaçao
Tips voor de redactie?
Bel 736-9050
Email napa@amigoe.com
Adverteren?
Bel Marloes Tak
736-9050 / 516-7377
advertentienapa@amigoe.com

‘Baas boven baas’

Vrijwel de hele wereld is gemaakt met mallen. Glazen, auto-onderdelen en huizen, alles wordt geproduceerd met vooraf gemaakte vormen. Eigenlijk kunnen we wel zeggen dat we in een ‘mold made world’ leven, want je kunt het zo gek niet bedenken of het komt uit een mal. Wie dan ook de techniek beheerst om een goede mal te maken, zou de wereld naar zijn of haar hand kunnen zetten.

Tekst: Lisette Keus Foto’s: Ken Wong

De Duitse ‘stukkateurmeister’ Bernhard Gutmann is zo iemand. Vrij vertaald is hij een meester in het stukadoren, maar dan met een gouden randje. Want hoewel hij wel het vak leerde in de bouw, restaureert en repareert hij nu voornamelijk historische beelden, oude schilderijlijsten en sierlijke ornamenten van bijvoorbeeld kerken. Een apart vak. Maar vooral een vak apart.
Gutmann: “Als je weet hoe iets in eerste instantie gemaakt is en je kunt een mal maken, kan je alles restaureren. Zolang je basis maar goed is. Je kunt namelijk iets heel veel oefenen en trainen, maar als de basis van de techniek niet goed is, zal je nooit groot kunnen worden. Altijd blijft het wankel. Net als een huis, de fundering moet goed zijn. En hoewel de materialen door de jaren heen zijn veranderd en elk land weer een beetje anders te werk gaat, blijft de basis van de techniek hetzelfde.”

Stage
De basis van de techniek, daar waar het hem om gaat, bracht Gutmann dan ook naar Curaçao. Ooit leerde hij het vak namelijk aan Serena Israel, de ‘moeder’ van de welbekende chichibeeldjes. Zij was toen zestien jaar oud en volgde een driejarige opleiding bij hem. Ze was de eerste die hij opleidde en de intentie was dat er meer dan negen anderen volgden. Nu is haar stagiair Shayron Francina aan de beurt en hij kreeg een stoomcursus van de leraar van zijn lerares.
Israel: “Als je weet hoe je een mal moet maken is dat een skill voor de rest van je leven. En omdat ik vind dat ik de verantwoordelijkheid heb om het vak door te geven en wil bijdragen aan ontwikkeling, heb ik Shayron als stagiair aangenomen. Met wat hij hier leert, kan hij alle kanten op. Zelfs dat ene kleine auto-onderdeel wat helemaal geïmporteerd zou moeten worden, zou hij in de toekomst kunnen maken. Maar omdat wij toch in een andere verhouding staan, en ik Shayron het vak moest leren terwijl we ook een productiedruk hebben, was het goed dat Bernhard hier was. Bernhard heeft nu de tijd genomen Shayron vanaf de basis alles te leren. Hij is een heel wijze man, echt een vakman. Het was een bijzonder cadeautje toen hij aanbood hierheen te komen en me te helpen. En dat Shayron van hem heeft mogen leren is eigenlijk echt een voorrecht.”

Gutmann: “Ik heb tien mensen opgeleid en allemaal hebben ze een goede baan. Dit is een mooie kans voor Shayron. Ik ben hier ook echt met de intentie hem het beste te leren. Taal was soms wel even moeilijk, hij spreekt Papiamentu en ik Duits. Maar ik werk met mijn handen en leer hem door hem naar mij te laten kijken en na te doen wat ik doe. Uiteindelijk gaat het maar om twee dingen: interesse hebben en kijken!”

Francina zit in zijn laatste jaar van het AGO Montaña. Hij vindt zijn stage leuk en wil de beste van Curaçao worden, vertelt hij. Zijn eerdere stages waren een minder groot succes. Vaak worden stagiairs gewoonweg gezien als goedkope arbeidskrachten. Serena Israel vindt dit belachelijk. “Ik vind dat je respect moet hebben voor je stagiair. Het gaat over en weer. Hem of haar moet je ook daadwerkelijk dingen leren en een stagevergoeding geven. En hoe langer je ergens stage loopt, hoe meer je weet en kan en dus hoe meer je verdient. Zo deed Bernhard dat ook bij mij.”

Geen artiest
Gutmann werkte voor verschillende musea en voor een speciaal instituut waar historische mallen liggen opgeslagen - Gipsformerei van het staatsmuseum in Berlijn. Sinds 1993 werkt hij voor zichzelf en ook nu nog wordt hij ingehuurd door musea, maar ook door particulieren voor restauraties of door kunstenaars.

Gutmann: “Regelmatig moet ik oude beelden herstellen of lijsten restaureren. Dat het dan niet meer authentiek is doet voor mij niet veel af aan de waarde, het hangt er vanaf welke waarde je het object geeft. Bijvoorbeeld beelden met een grote historische waarde of schilderijlijsten met een emotionele waarde, dat ligt dus anders. Ik zie mezelf trouwens niet als kunstenaar. Ik creëer namelijk niets nieuws. Ik ben niet artistiek, maar ik gebruik mijn vaardigheden, kennis en techniek. Ik wil niet eens zo gezien worden, daarvoor ben ik gewoon te praktisch. Wel is er een kunstenaar die ook in mijn werkplaats werkt. Soms help ik hem met hoe hij iets moet doen, zodat niet elke keer bijvoorbeeld diezelfde arm van het beeld afbreekt. Ik geef gewoon de ideeën van een ander op een praktische manier vorm.”

Meer informatie over het werk van Bernhard Gutmann: http://www.stuckmarmor.de

Shayron Francina aan het werk. Op de achtergrond kijkt Gutmann toe.

Foto van de week

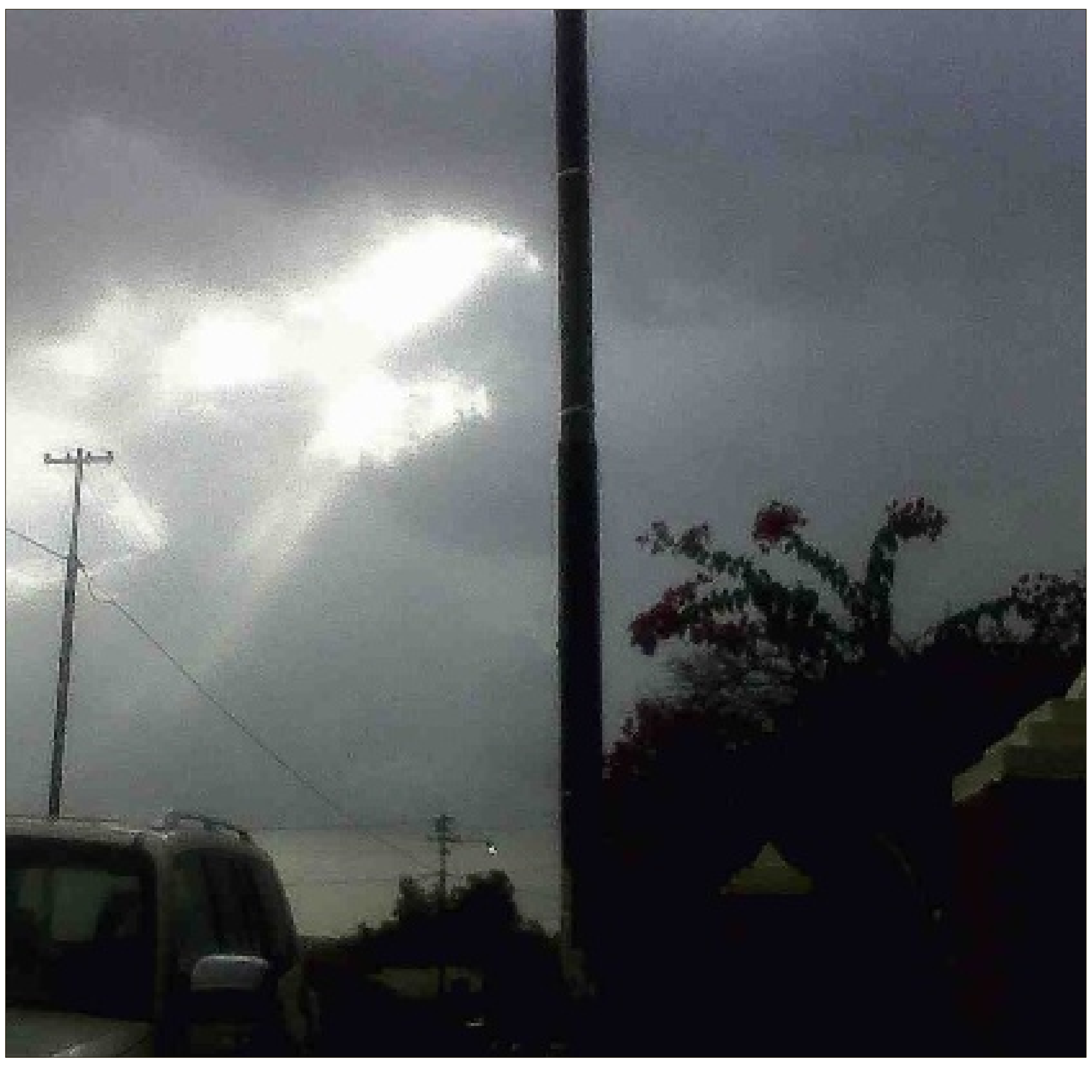

Het lijkt wel iets buitenaards. Een reusachtige roofvogel werd op 2 maart boven Curaçao gesignaleerd. Maar wat zonlicht samen met enige regenwolken kan zeer bedriegelijk zijn. De imposante vogel werd korte tijd hierna dan ook niet meer waargenomen. Chryssanti Julian schoot deze interessante foto met haar Blackberry. Heeft u een leuke foto? Stuur hem naar napa@amigoe.com

In het nieuws

Totolika

Een groepje leerlingen van de Marnixschool heeft woensdagochtend een bedrag van 1882 gulden geschonken aan de Oudervereniging Totolika. De oudervereniging is een vereniging van ouders en vrienden van personen met een verstandelijke handicap. De vereniging werd in 1973 opgericht door mensen die de leefomstandigheden van verstandelijk gehandicapten wilden verbeteren. Aminta Sprockel vertelt meer over de stichting en over het bedrag dat zij in ontvangst mochten nemen.

Hoe gaan jullie dit geld besteden?
“Wij hebben niet precies een doel wat wij met het geld gaan doen. We hebben heel veel activiteiten en projecten lopen. Daar is overal geld voor nodig, dus het zal worden verdeeld. Voor de ouders is er eenmaal per maand een praatgroep waar over allerlei onderwerpen wordt gesproken die de ouders zelf aankaarten. Dan is er nog elke maand de activiteit ‘Kinderen leren kinderen kennen’. Dat is een kennismaking van een klas van een ‘gewone’ school met een klas van een ‘speciale’ school. De kinderen leren elkaar kennen en het is vooral voor de kinderen van de ‘normale klas’ een eyeopener. De kinderen met een verstandelijke beperking zijn heel lief en niet om bang voor te zijn. Ze gaan dan samen spelletjes en andere leuke dingen doen. Dan hebben we nog jaarlijkse projecten, zoals carnaval, sinterklaas en een kamp.”

Hoe hebben de kinderen van de Marnixschool het geld opgehaald?
“Hoe ze het hebben opgehaald, dat weet ik niet. Ik denk dat ze aan ouders hebben gevraagd of die geld wilden doneren en misschien met speciale sponsoracties. Maar hoe ze het hebben gedaan, heb ik niet gevraagd. Ik weet wel dat wij het gebaar erg waarderen. Prachtig wat deze zes kinderen en vier leerkrachten hebben gedaan.”

Hoeveel mensen zijn lid van Totolika?
“Op papier zijn er 300 à 350 mensen lid van Totolika. Er zijn 150 actieve leden. De actieve leden betalen 25 gulden per maand en komen naar activiteiten en projecten. Behalve de praatavonden, daar komen deze leden niet naar toe. We krijgen overigens ook veel morele steun van mensen die bellen dat ze het prachtig vinden wat wij doen. De leden zijn vooral ouders en vrienden van mensen met een verstandelijke handicap.”

De lente-equinox

Een equinox (Latijn: aequinoctium = gelijke nacht) is het tijdstip waarop de zon loodrecht boven de evenaar staat, of anders bekeken, als de zon in een van de snijpunten van de hemelequator en ecliptica staat. Tijdens de equinox is de lengte van de dag en nacht overal op aarde gelijk en komt de zon precies in het oosten op.

Tekst: Judice Ledeboer

Er vindt op aarde tweemaal per jaar een equinox plaats, namelijk op of rond 20 maart en op of rond 23 september. Omdat op het noordelijk halfrond deze equinoxen respectievelijk het begin van de lente en het begin van de herfst aanduiden worden beide vaak onderscheiden als de lente-equinox en herfst-equinox. Deze namen zijn echter maar relatief, omdat op het zuidelijk halfrond de equinox van maart juist het begin van de herfst en de equinox van september het begin van de lente betekenen.

De lente-equinox wordt gevierd in vele tradities als een tijd van vruchtbaarheid, regeneratie en wedergeboorte. Pasen wordt berekend volgens de datum van de lente-equinox - in de westerse kerk valt Pasen op de eerste zondag na de eerste volle maan na de lente-equinox (de oosters-orthodoxe kerk viert Pasen op een andere datum).

In het verleden zijn diverse antieke bouwwerken zo gemaakt dat de zon op de equinox op een speciale manier in of langs het gebouw schijnt, bijvoorbeeld door een deuropening, over een bepaald richtpunt. Voorbeelden van dergelijke oude gebouwen zijn Stonehenge, de Pyramide van Cheops en Chichen Itza, een tempel op het schiereiland van Yucatan.

Deze Maya-tempel van Chichen Itza is de meest populaire plek in Mexico om de lente-equinox te vieren. De Kulkulkan-tempel is de plaats van een vertoning van astronomische kennis van de Maya's. Elk jaar op de voor- en najaars-equinoxen maakt het licht van de zon een spel van licht en schaduw, waardoor het lijkt alsof een slang langs de trappen van de piramide glibbert. Het effect begint in de namiddag, rond 4 uur, en duurt ongeveer een uur. De slang lijkt er een paar dagen te 'glibberen' - van rond 19 maart tot op de 23e, maar op de werkelijke datum van de equinox is het effect het duidelijkst. Ieder jaar komen er honderdduizenden mensen naar deze plek om de lente-equinox te vieren. Ze gaan dan in het wit gekleed, klimmen naar de top van de Piramide van de Zon waar ze rituelen uitvoeren en strekken hun armen naar de bijzondere energie die er aanwezig is op die dag.

Hét moment van de equinox is echter ieder jaar verschillend. Volgens het KNMI (in Nederland) begint de lente de komende decennia vrijwel ieder jaar op 20 maart en vanaf 2044 komt zelfs de 19e maart als begindatum in de tabellen voor. In de 21e eeuw begon of begint de lente behalve in 2003 en 2007 alleen nog in 2011 op 21 maart. Meestal is 19 of 20 maart de begindatum en pas na 2102 begint de lente weer vaker op 21 maart. Hoe kan dat? Sterrenkundigen rekenen in tropische jaren. Dat heeft niets met hoge temperaturen te maken, maar staat voor de tijd die verloopt tussen twee opeenvolgende equinoxen (begindatum van de lente en begindatum van de herfst). De lengte van het tropisch jaar is ongeveer 365 en een 1/4 dag, om precies te zijn 365 dagen, 5 uur en 49 minuten. Daardoor valt het begin van de astronomische lente jaar na jaar ongeveer 6 uur later. Vervolgens zorgen de schrikkeldagen er weer voor dat het moment van de lente volgens onze jaartelling (met schrikkeljaren) weer binnen de periode van 19 tot 23 maart valt.

In 2011 valt de equinox op Curaçao op 20 maart om 19.21 uur (en dan is het in Nederland 21 maart om 00.21 uur).

Het exacte tijdstip dat de lente begint is voor veel mensen niet echt van belang. Het is een weetje, maar zoals al eerder gezegd is het in vele tradities wel een belangrijk moment omdat de dagen weer langer worden, waardoor de zon weer meer uren kan schijnen, de zaden in de aarde kunnen kiemen, de planten kunnen groeien om weer voedsel te geven aan de mensen en dieren, want zonder voedsel zouden mens en dier niet kunnen leven. Bij veel geloven speelt de equinox ook een rol omdat men er hun traditionele feesten op afstemt.

De spirituele feesten die verbonden worden met de equinoxen gaan verder. Men heeft het dan over energieën die anders zijn rond de equinoxen. Er is een bijgeloof dat men een uur voor en een uur na het precieze moment van de lente-equinox een ei op zijn kant kan zetten. Er wordt altijd lacherig gereageerd op dit 'broodje aap' verhaal, maar het is het proberen zeker waard.

Op internet zijn er leuke filmpjes te zien van de glibberende slang die de trappen bestijgt bij de piramide van Chichen Itza en ook filmpjes hoe men het ei op zijn kant zet.

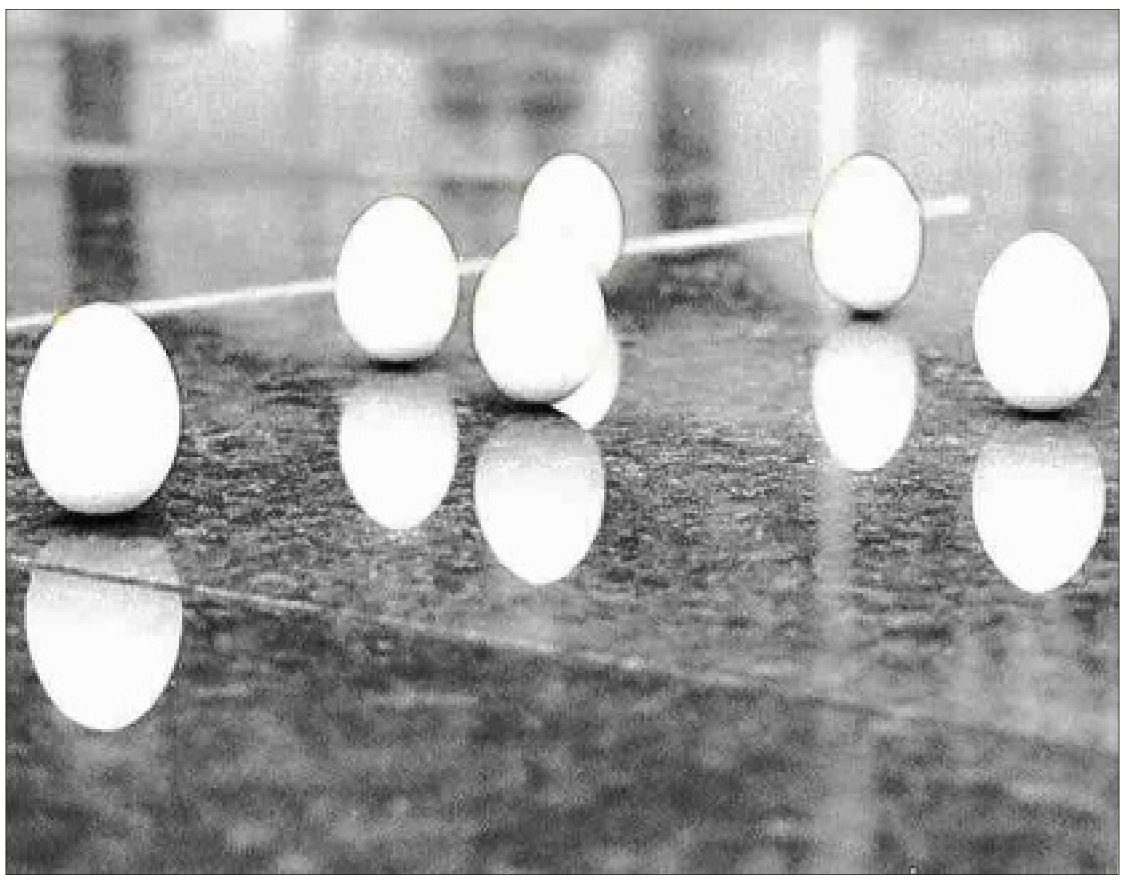

Broodje aap-verhaal of niet, deze eieren stonden vorig jaar op 21 maart op hun kant.

Stonehenge.

Culturele Agenda

Kunst & Expo's

Leonid Gervits
Tot en met 2 april is de Russisch-Amerikaanse schilder - tevens docent aan de Art Students League of New York - Leonid Gervits op Curaçao op uitnodiging van Arthur Oster. Bij Landhuis Bloemhof zal hij lessen olieverfschilderen geven in de klassieke stijl met een model (23, 24, 25 en 28, 29 en 30 maart). Voor meer informatie en om te registreren kunt u bellen naar 737.5775 of een email sturen naar info@bloemhof.an

Eveline Sipkes
Tot 10 april exposeert Eveline Sipkes bij MonArt Gallery. De tentoonstelling heet 'Contemporary Contrasts' en bestaat uit sieraden, servies en objecten.

Extra Blond
Vandaag is in Landhuis Bloemhof om 17.00 uur de opening van de tentoonstelling 'Extra Blond', fotografisch werk van Alaïa & Hans Fonk. Alaïa Fonk (1993) koos voor deze expositie een aantal steden in de wereld als uitgangspunt. Hans Fonk koos voor de tentoonstelling voor kleurrijke collages van Curaçaose taferelen. Hans Fonk startte zijn fotografische carrière als modefotograaf en werd bij toeval in San Francisco, waar hij aan het werk was, gevraagd interieurs te fotograferen. Van hieruit startte hij het internationale interieur- en designmagazine Objekt© International. In 2009 werd Objekt in Hollywood, Los Angeles, uitgeroepen tot Interior Design Magazine of the Year. De expositie zal nog te zien zijn tot 9 april.

Zanolino
Vandaag vindt om 19.30 uur de vernissage plaats van de expositie 'The great spiritual war' van werken van Philippe Zanolino in Gallery Alma Blou. In deze expositie brengt Zanolino een hommage aan René Magritte, de wereldberoemde Belgische surrealist. Magritte's missie was om het mysterie van het leven zichtbaar te maken, Een verrassing tijdens deze expositie is een aantal schilderijen van het ZZ-team: vader en zoon Jovani vormen een dynamisch duo in de creatie van kunstwerken. De tentoonstelling zal nog te bezichtigen zijn tot 3 april.

Thoughts on Public Art and Community Transformation
Kunst toont op onvergelijkbare wijze de ziel en essentie van een gemeenschap en beïnvloedt tegelijkertijd als geen andere discipline het beeld, de cultuur en de economie van diezelfde gemeenschap. Deze stelling staat centraal tijdens de lezing Thoughts on Public Art and Community Transformation van de Amerikaanse kunsthistorica Susan Wilczak op dinsdag 22 maart om 20.00 uur in Landhuis Bloemhof.

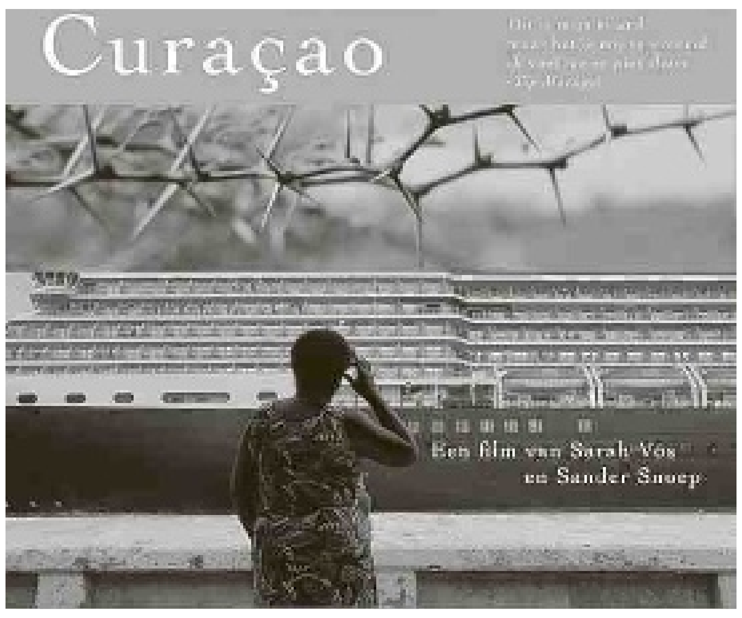

Dans & Theater

Kasimir en Karoline
De voorstelling 'Kasimir en Karoline' (Ödon von Horvàth, 1932), onder regie van Yorick Stam en Jeek ten Velden, is een samenwerking tussen de Toneelacademie Maastricht en Teatro Luna Blou, en wordt gemaakt bij Jeugdtheaterwerkplaats La Tentashon.
'Kasimir en Karoline' toont een jong verloofd stel op de Oktoberkermis in München in 1932, ten tijde van de enorme economische depressie. Het toneelstuk toont de eeuwige strijd naar een betere toekomst, en zet de verhouding tussen liefde en geld op scherp.
Spel: Siegfried Abrahams, Roxianne Alberta, Donovan Benett, Ray Cardoze, Richailine Elisa, Naiyel Josepha, Bertie Komproe, Priscilla Maria, Gedéon Martina, Gwendell Mercelina, Quiwena Paulina, Abigahie Pinedo, Brainley Royer, Shuhainy Sirberie, Edshwin Thielman.
Begeleiding: Roland Roy Colastica.
Première: donderdag 24 maart om 21.00 uur
Zaterdag 26 maart om 20.00 uur
Zondag 27 maart 20.00 uur
Entree:10 gulden
Locatie: La Tentashon
Taal: Nederlands

Film

Curaçao
De film 'Curaçao' gaat over 'de Hollandse gemeenschap' op Curaçao. De Nederlanders die in beeld komen lijken weinig op te hebben met het eiland. Europese Nederlanders en de lokale bevolking spreken elkaar nauwelijks. Hun noodzakelijke omgang blijkt uiterst stroef en gespannen. En bovenal zwijgzaam. Langzaam maar zeker wordt duidelijk dat de Nederlanders nauwelijks notie blijken te hebben van hun eigen aandeel in de geschiedenis van het eiland. En al helemaal niet van de verstrekkende gevolgen daarvan op de huidige samenleving. 'Curaçao' legt daarmee de onaangename kant bloot van het karakter van een handelsvolk dat altijd denkt als enige het juiste voorbeeld te geven.

Bij de voorstellingen van 19 en 20 maart zal er een persoon per voorstelling een statement uitspreken na het zien van de film en daar kan het publiek op reageren.

Zaterdag 19 maart 20.00 uur (Angelica Parris), zondag 20 maart 15.00 uur (Alex Rosaria), zondag 20 maart 19.00 uur (Max Elstak), maandag 21 maart om 19.30 uur, woensdag 23 maart om 19.30 uur, donderdag 24 maart om 19.30 uur.

Entree: 13,50 gulden
Locatie: Teatro Luna Blou
Taal: Nederlands met Engelse ondertiteling

Al sur de la Frontera
In de documentaire 'Al sur de la Frontera' trekt Oliver Stone hard van leer tegen de mediaconcerns van zijn land. Hij neemt het op voor Hugo Chávez, Evo Morales en andere Zuid-Amerikaanse presidenten die als dictators afgeschilderd worden door de Amerikaanse media. Stuk voor stuk verbrijzelt hij de leugens die nieuwszenders als CNN en FOX de wereld in sturen, Stone gaat na wat er zich écht afspeelt in de achtertuin van de VS. Het resultaat is een film die je gezien moet hebben.
Vrijdag 25 maart om 19.30 uur
Entree: 13,50 gulden
Locatie: Teatro Luna Blou
Taal: Spaans met Engelse ondertiteling

Muziek

Hazzan Alberto Mizrahi
De joodse gemeente Mikvé Israel - Emanuel organiseert op 30 maart een bijzonder concert in de Snoa (synagoge) met als speciale gast de wereldberoemde hazzan Alberto Mizrahi (tenor). Mizrahi staat bekend als de 'Jewish Pavarotti'. Zijn repertoire is uniek en veelzijdig. Op deze speciale avond zult u ook kunnen genieten van de welluidende stem van de bariton Avery Tracht, de hazzan van de Snoa. Het programma belooft zeer gevarieerd te worden. De opbrengst van dit concert is bedoeld voor het onderhoud van het uit 1866 daterende orgel. Kaartjes à 75 gulden zijn verkrijgbaar in de Snoa Shop, bij Albert Heijn en Mensing's Caminada en kunnen ook bij Janice Godschalk (512.1918 of 461.8120) worden gereserveerd en opgehaald.

Boeken en literatuur

Yokan & Esther
Sinds deze week ligt 'Yokan & Esther' van Menki Rojer in de boekwinkels. Het Papiamentstalige boek gaat over een liefde tussen een man en een vrouw uit verschillende milieus, die elkaar kwijtraken en jaren later weer ontmoeten onder zeer moeilijke omstandigheden.

Nieuw & Opmerkelijk

Cursus voor erfgoedprofessionals
Caribbean Heritage Course voor erfgoedprofessionals. De cursus is onderdeel van het Caribbean Capacity Building Programme van Unesco en heeft tot doel om de kennis in het Caribisch gebied te vergroten over nut, noodzaak en regelgeving op het gebied van werelderfgoed en het beheer van dit erfgoed. De organisatie van deze cursus is een gezamenlijk initiatief van de University of Curaçao, de Stichting Monumentenfonds Curaçao, het Monumentenbureau van DROV/ROP en het World Heritage Centre van Unesco in Havana, Cuba.

Module 1 start op 21 maart en gaat over de toepassing van Unesco's World Heritage Convention waarin staat vastgelegd wat cultureel erfgoed is en hoe ermee moet worden omgegaan. De week erna start de module getiteld The Management of Historic Town Centres.
Meer informatie: www.una.an/caribbeanheritagecourse. Geïnteresseerden kunnen zich nog opgeven via telefoonnummer 510 3415 of 540 1375.

Ascension
Iedere eerste zondag van de maand is er Open Huis op landhuis Ascencion. De toegang is gratis. Het Open Huis vangt om 10.00 uur aan met een oecumenische kerkdienst. Voor de kleintjes is er een kindernevendienst. Om 11.00 uur is er een rondleiding om en door het fraai gerestaureerde en gemeubileerde landhuis.
Stichting Vormingscentrum Landhuis Ascension organiseert iedere donderdag een rondleiding. Vanaf 08.30 uur staat de koffie klaar. De beheerder brengt u op de hoogte van de bijzonderheden en wetenswaardigheden van het landgoed Ascencion en de flora en fauna in het omliggende natuurgebied. De rondleiding duurt ruim een uur. Deelname 10 gulden p.p. en koffie, cake en limonade bij aankomst inbegrepen. Deelname is uitsluitend mogelijk bij opgave via tel: 864 1950, 5187265 of per mail: info@landhuisascencion-curacao.com

Noteert u alvast:

Zangworkshop
Zondag 27 maart wordt er een zangworkshop gehouden door Monique Eilander en Maril Boersema van 10.00 -15.00 uur inclusief kleine lunch. Voor diegenen die workshop 1 hebben gevolgd is het 50 gulden, beginners en gevorderden 45 gulden. Plaats wordt nader bekend gemaakt. Aanmelding: bij Monique Tel. 519.5784

Ana Karina Alamo
De Curaçaosche Kunstkring organiseert op donderdag 14 april een recital van de Venezolaanse pianiste Ana Karina Alamo in de Fortkerk. Kaarten à 40 gulden zijn vanaf 15 maart verkrijgbaar bij Mensing's Caminada, Albert Heijn en Bruna. Kinderen en studenten (op vertoon van hun collegekaart) betalen 5 gulden.

De Culturele Agenda verschijnt iedere zaterdag in de Ñapa. Stuurt u alle info s.v.p. naar:

Medisch

De oogst van recent onderzoek

Tekst: Hans de Haan

In Nederland verschijnen regelmatig proefschriften en publicaties van onderzoek op het gebied van de geneeskunde die heel belangwekkend zijn, maar slechts in kleine kring bekendheid krijgen. Soms betreft het innoverend onderzoek dat de weg opent naar nieuwe vormen van dia¬gnos¬tiek en behandeling. Om die reden wederom een selectie van interessant onderzoek dat een breder publiek verdient.

Verbeterd kunstmatig lichaamsweefsel

In de geneeskunde wordt steeds meer gebruik gemaakt van kunstmatige weefsels, bijvoorbeeld voor een nieuwe hartklep of voor kunstmatig kraakbeen. De technische mogelijkheden ervan zijn de afgelopen jaren enorm toegenomen. Hoe langer we leven, hoe groter de kans wordt dat we eens zulk een kunstmatig weefsel nodig zullen hebben.

Daniela Jovanovic ontwikkelde nieuwe synthetische dragermaterialen. Deze kunnen worden ingezet bij de behandeling van beschadigd zacht lichaamsweefsel en mogelijk zelfs bij de vorming van weefsels en organen, zoals bloedvaten of hartweefsel.

Jovanovic concentreerde zich op de biologische afbreekbaarheid van dragermaterialen. Dit is een cruciaal kenmerk, omdat herstel alleen optreedt wanneer nieuwvorming van natuurlijk weefsel in evenwicht is met de afbraak van kunstmatig weefsel. Zij verbeterde de afbreekbaarheid van commercieel verkrijgbare weefsels, de zogenaamde SPEU's (gesegmenteerde polyesterurethanen). Zij veranderde de chemische samenstelling ervan zodanig, dat deze geschikt werden om zachte weefsels te vervangen en te ondersteunen. Positief is dat het nieuw ontwikkelde weefsel goed door het lichaam wordt opgenomen.

Daniela Jovanovic verrichtte haar onderzoek aan de afdeling Medische biologie van het UMC Groningen. Ze promoveerde op 26 januari 2011 aan de Rijksuniversiteit Groningen op haar proefschrift 'Tuned polyurethanes for soft tissue regeneration'.

Sterke verbetering ADHD door dieet

ADHD betekent Attention Deficit Hyperactivity Disorder, ofwel een 'aandachtstekort/ hyperactiviteitsstoornis' bij kinderen. Naar schatting krijgt 4 procent van alle kinderen deze gedragsstoornis, met een sterke voorkeur voor jongens. Het komt in driekwart van de gevallen familiair voor en het kan niet worden genezen. Voor de ouders van deze kinderen is het een zware opgave om goed met deze kinderen om te gaan.

Het ADHD Research Centrum Eindhoven (Karakter-, Kinder- en Jeugdpsychiatrie) en het UMC Radboud te Nijmegen, hebben onderzoek verricht naar het effect van een zogenaamd RED-dieet (restricted elimination diet). Hieruit bleek

dat met een dergelijk dieet bij de meeste kinderen met ADHD een gunstig effect werd bereikt in de zin van een sterk verbeterd gedrag. Het onderzoek is gepubliceerd in het gezaghebbende Engelse medische tijdschrift 'The Lancet'.

Het RED-dieet is een op individuele leest geschoeid hypo-allergeen dieet. Alle voedingsmiddelen waarop kinderen zouden kunnen reageren, worden gedurende vijf weken weggelaten. Zo kan bij een kind met ADHD worden vastgesteld of voeding z'n gedrag beïnvloedt. Als dat zo is, worden afzonderlijke voedingsmiddelen stuk voor stuk weer aan het dieet toegevoegd. Dan blijkt op welk specifiek voedingsmiddel een individueel kind reageert. Het RED-dieet moet wel deskundig begeleid worden.

Krachttraining goed voor hartpatiënten

In België lijdt 1 à 2 procent van de bevolking aan chronisch hartfalen. De helft van hen overlijdt binnen 5 jaar. De overlevingskansen nemen inmiddels sterk toe, dankzij nieuwe medische technieken en revalidatieprogramma's. In het Centrum voor Cardiale Revalidatie van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen verrichtte Paul Beckers, hoofd bewegingstherapie, onderzoek naar de mogelijkheden van een efficiëntere training voor deze patiënten. Hij bestudeerde ook hoe de winst in inspanningsvermogen op lange termijn behouden kan blijven. De patiënten uit de testgroep trainden hiertoe eerst vier maanden op voornamelijk kracht. Daarna volgden ze gedurende twee maanden een cardiotraining. De grootste verrassing was dat het behaalde niveau na zes maanden training behouden bleef. Beckers die op dit onderzoek promoveerde, trok op grond hiervan de conclusie dat krachttraining de submaximale inspanningscapaciteit verhoogt en daarmee de levenskwaliteit van de hartpatiënten. Het is verder gebleken dat in deze opzet van het onderzoek, het belangrijk was dat de patiënten zelf konden kiezen uit de diverse mogelijkheden van training, zoals fietsen of lopen.

Tot voor kort was men erg voorzichtig in het aanraden van krachttraining bij hartpatiënten wegens de ongewenste gevolgen van een mogelijk te hoge belasting. Het is echter een feit dat de spieren van hartpatiënten als het ware wegsmelten door de slechte pompfunctie van het hart, omdat de spieren via het bloed te weinig zuurstof krijgen aangeleverd. Door eerst de spiermassa te vergroten en de kracht ervan te versterken door middel van krachttraining, behalen de patiënten veel betere prestaties bij de aërobe (of cardio-) training. Bovendien worden ook hun bovenste ledematen getraind. Dank zij die gecombineerde training, kunnen deze patiënten de dagelijkse taken veel beter aan. Krachttraining is dus nu - in principe - wel een optie voor daarvoor geselecteerde hartpatiënten.

Tumoren beter te verwijderen door unieke diagnostiek

Op 21 januari 2011 promoveerde Lenka Vermeeren op een waardevol onderzoek in het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Zij toonde aan dat patiënten met voor de chirurg moeilijk bereikbare tumoren, baat kunnen hebben bij een nieuwe en unieke vorm van diagnostiek die voorlopig alleen in dit ziekenhuis wordt toegepast en nergens anders ter wereld.

Vermeeren concentreerde zich vooral op tumoren met lymfeafvloed naar de zogenoemde schildwachtklieren (dit zijn de lymfeklieren waar de tumor het eerst naar uitzaait) in gebieden die voor een chirurg tijdens de operatie moeilijk te bereiken zijn, zoals hoofdhalstumoren, prostaattumoren en tumoren in de buik. Het is bij die behandeling belangrijk dat de tumor en de daarbij gelegen lymfeklieren vooraf al goed in beeld worden gebracht. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van één van de modernste beeldvormingstechnieken, namelijk de SPECT-CT-scan. Behalve deze scan, wordt ook gebruik gemaakt van een mobiele mini-gammacamera. Deze kan tijdens de operatie de te verwijderen schildwachtklieren - herkenbaar gemaakt met een radioactief speurstofje - in beeld brengen. Bovendien is er nog een ander stofje ontwikkeld dat de radioactiviteit combineert met fluorescentie. Deze zogenaamde bimodale speurstof maakt het mogelijk dat de chirurg - tijdens de operatie - precies weet waar hij moet zijn, omdat de schildwachtklieren hierdoor oplichten. Zo kan hij controleren of ze wel totaal verwijderd zijn.

Hans de Haan is arts en jarenlang actief geweest als medisch adviseur bij diverse instanties.

Verzorging

Dagcrème vaak niet wat het lijkt

Veel cosmeticamerken wekken de indruk dat hun dagcrèmes beschermen tegen UV-straling. In veel gevallen beschermt de crème slechts tegen UVB-straling.

In hun reclameboodschappen melden de fabrikanten beschermingsfactoren van 10, 15 tot 30 SPF. Dit geeft echter alleen de bescherming tegen UVB aan. Hoe het zit met de bescherming tegen UVA laten ze in het midden.

UVB-straling verbrandt de huid, terwijl UVA-straling de huid sneller laat verouderen. Beide soorten straling dragen bij aan de vorming van huidkanker. UVA dringt ook door vensterglas zodat de stralen ook binnenshuis doordringen, terwijl UVB-stralen door glas worden tegengehouden.

Volgens een studie van Amerikaanse dermatologen bieden producten die bescherming beloven lang niet altijd de nodige UVA-bescherming. Bij het onderzoek werden 29 van de meest verkochte crèmes in Amerika geanalyseerd op de aanwezigheid van UVA-filters. Zes crèmes bevatten geen enkele UVA-filter. De overige 23 bevatten bijna zonder uitzondering weinig beschermende filters. Drie crèmes konden de test doorstaan en boden voldoende bescherming.

Body Stress Release Info-Corner

Staan de lampjes in het lichaam op rood, Body Stress kan hiervan de reden zijn.

OPGELET !!!!!!
Vanaf 5 april starten wij met de BSR praktijk ook op ARUBA.

Body Stress Release is een behandeltechniek waarmee het 'zelfherstellend vermogen' van het lichaam wordt gestimuleerd

Voor inlichtingen of het maken van een afspraak kan je contact opnemen met de praktijk van Body Stress Release.

email: clemens.evertsen@gmail.com

Body Stress Release Curaçao

Soldatenweg 19-A, tel.: 737-5287, www.bodystressrelease.nl
Clemens Evertsen: 666-6462; Björn van der Ree: 515-4925

Psychologie

Beter werkloos dan slechte baan

Hoewel werkloosheid niet goed schijnt te zijn voor de gezondheid, is het altijd nog beter dan een slechte baan.

Een baan die veel van mensen eist en weinig teruggeeft, is net zo slecht of slechter voor de gezondheid dan werkloosheid. Dit blijkt uit een Austalisch onderzoek dat onlangs is afgerond. De wetenschappers volgden zeven jaar lang 7000 personen. In die periode kregen zij regelmatig vragen voorgelegd over hun werk.

Zo moesten ze de kwaliteit van hun baan aangeven aan de hand van vier aspecten: de controle die ze er zelf op uit konden oefenen, de zekerheid, het salaris en de hoeveelheid stress. Ook kregen ze een vragenlijst waaruit hun emotionele gezondheid moest blijken.

Over het algemeen was het zo dat de mensen die werk hadden gezonder waren dan mensen die werkloos waren. Maar toen de onderzoekers die resultaten aanpasten door leeftijd, geslacht, relatie en opleidingsniveau van mensen mee te wegen, bleek dat mensen zonder baan een even goede of zelfs een betere gezondheid hadden dan mensen met een slechte baan. Mensen met een slechte baan zagen hun mentale gezondheid na verloop van tijd ook harder achteruit gaan dan mensen zonder baan.

De werklozen die tijdens het onderzoek een heel goede baan kregen, kregen ook een betere mentale gezondheid. Gemiddeld ging hun gezondheid er drie punten op vooruit. De mensen die werkloos waren en een slechte baan kregen, zagen hun mentale gezondheid hard achteruit gaan: met 5,6 punten. En dat is een groot verschil, een verschil van vier of vijf punten wordt door experts gezien als een merkbaar verschil. Het heeft echt invloed op de mentale gezondheid. De mentale gezondheid van deze groep was slechter dan die van de mensen die werkloos bleven. De conclusie luidt dan ook dat alleen een baan die goed bij iemand past, ook toekomst heeft.

Het is niet zo heel moeilijk om mensen een baan als prettig te laten ervaren. Zekerheid is een belangrijke factor en een baan die flexibiliteit biedt en waar mensen minder stress ervaren, wordt als fijner ervaren.

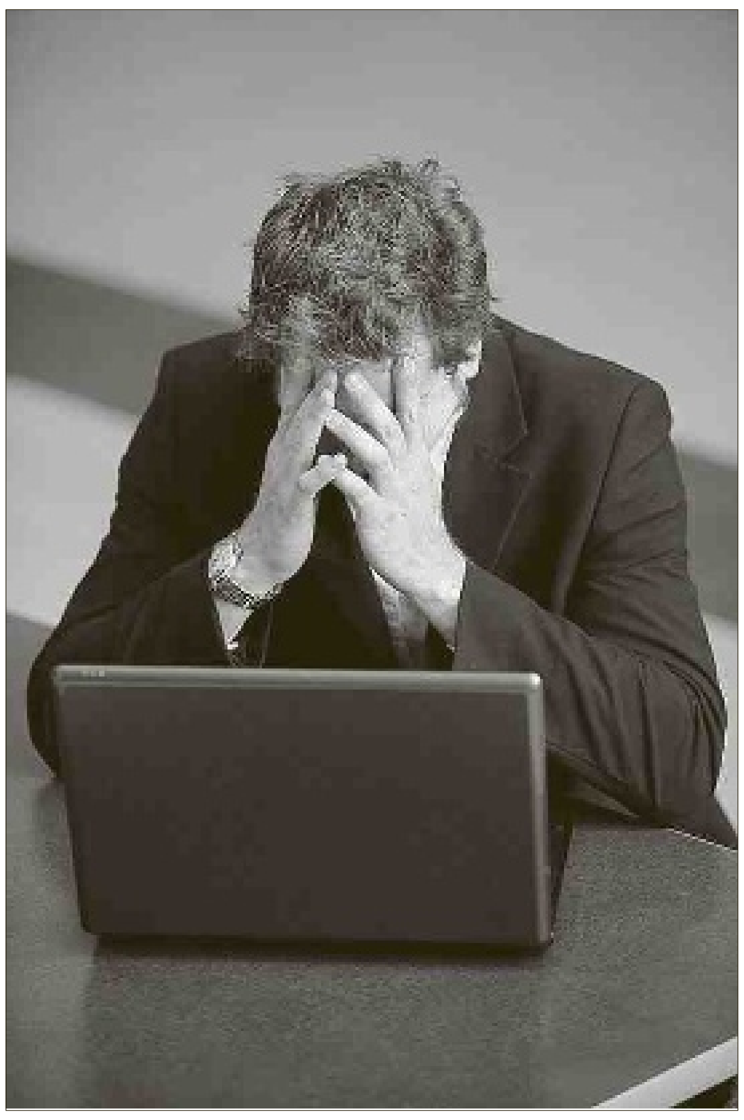

TASHA'S
BODY WELLNESS

Uw massage op bestelling in uw eigen tuin, porch of aan uw zwembad!

Ontspannings-relax massage
Traditionele Indonesische massage
Deep Tissue massage

Tevens Gift Vouchers en Strippenkaart met aantrekkelijke korting verkrijgbaar.
Voor local rates, vraag naar de voorwaarden

TEL: 5999 676-9692 www.curacaomassage.com

Asosiashon pa Autismo Curaçao

Pa mas informashon
Check pagina 318-319
Buki di telefon
www.autisme-curacao.net

‘Forten en fortificaties’

Het Spaanse Water en de Caracasbaai waren met hun goede havens van belang voor de verdediging van Curaçao in de 17e en 18e eeuw.

Fort Beekenburg werd vroeger beschermd door een batterij op de hoge zuidoosthoek van de Caracasbaai.

Tekst: François van der Hoeven/NAAM Foto’s: Ken Wong

De Spanjaarden hadden aan de Baai van Santa Barbara een dorp gebouwd met een kerk in de buurt van waar nu het landhuis Santa Barbara ligt. Door de voormalige aanwezigheid van de Spanjaarden noemde men, veel later, deze binnenbaai het Spaanse Water.

Verschillende verdedigingswerken werden gebouwd, verwaarloosd en vervolgens opnieuw opgetrokken. Dit gebeurde zowel aan de ingang van het Spaanse Water als op de zuidoosthoek van de Caracasbaai.

De eerste fortificatie in deze buurt was de Tolcksburg, genoemd naar de opvolger van Johan van Walbeeck, Jacob Pietersz Tolck. De Tolcksburg werd gebouwd in 1639 aan de ingang van het Spaanse Water tegenover wat we nu de Barbara Beach noemen op Punta Caballero. Het bestond uit een lage batterij en een soldatenverblijf.
De Tolcksburg verdwijnt snel uit de ons bekende geschiedenis. Een eeuw later blijkt er op dezelfde plaats weer een verdedigingswerk te staan, de Batterij van Willem Meijer.
Dr. Johan Hartog verhaalt alleen over de Tolcksburg. De volgende informatie is nog niet eerder (leesbaar) gepubliceerd.

Op de kaart van S. Geerts uit 1754 wordt de Batterij of het Fort van Willem Meijer tweemaal getekend; een van achteren open batterij met zeven schietgaten, pal aan zee gelegen.
De ingang van de binnenbaai wordt de Mondt der haaven van St. Barbera genoemd.
De tekst op de kaart vermeldt dat de Batterij van Willem Meijer geen wachthuis, noch een bezetting had en aan het vervallen is door de plaatsing van de batterij direct aan zee.

De toegang tot de Barbarahaven was in die tijd gedempt. Een Compagniessloep kon met hoog water net naar binnen.

In 1774 maakt directeur J. Rodier een inventarisatie van alle forten en batterijen van Curaçao en geeft daar aanbevelingen bij.
Over de plaats waar de Batterij van Willem Meijer lag schrijft hij; ‘voor deesen hebben daar Twee Acht ponders Canon geleegen, de welk ook nog aldaar gedemonteerd en als in het sand begraven leggen’. Daarna volgt de aanbeveling om hier weer een batterij te plaatsen.

Op de kaart van D. Creefts in 1785 treffen we op dezelfde plaats een batterij aan met zes of zeven schietgaten (onduidelijk op de tekening) en een huis achter de batterij. De tekst spreekt van een Fortres bij de Booke (Boca!) van St. Barber. Zou de aanbeveling van Rodier tot deze versterking hebben geleid?

Leden van de Werkgroep Archeologie van het NAAM hebben grondig gezocht naar de overblijfselen van een batterij en wachthuis op Punta Caballero, maar niets concreets kunnen vinden. De enige aanduiding van een door mensen gemaakte constructie is een onderwatermuurtje dat het kustrifje met de vaste wal verbindt. Stond de batterij vroeger op dit rif? Dan is het als gevolg van stormen in de loop der eeuwen weggeslagen.

Aan de Caracasbaai ligt het prachtige en welbekende Fort Beekenburg.
Minder bekend is dat Fort Beekenburg werd beschermd door een batterij op de hoge zuidoosthoek van de Caracasbaai.
Maar nog voor dat deze batterij gebouwd werd lag er al een andere vesting, het Blokhuis.

Het Blokhuis werd in 1639 gebouwd om de Tolcksburg aan de ingang van het Spaanse Water in de rug te kunnen dekken en de Caracasbaai te kunnen bestrijken. Het Blokhuis had een constructie van zware balken en lag op een (hoog) terras aan de Caracasbaai. Het Quarantaine-gebouw werd er veel later direct naast gebouwd, op een iets lager niveau.

Tijdens de enige actie die deze sterkte zag voldeed hij echter niet aan zijn doel.
De Fransen gingen in 1673 bij de ingang van het Spaanse Water aan land. De Tolcksburg was kennelijk niet bezet. Vandaar rukten de Fransen op naar het Blokhuis. De bezetting van het Blokhuis nam echter de benen nadat ze de kanonnen onklaar hadden gemaakt door ze te vernagelen (dat wil zeggen een spijker - nagel - in het lontgat te slaan).

In 1702 besloot directeur Nicolaas van Beek de verdediging van de Caracasbaai goed aan te pakken. Om de bouw van het grote fort, dat later Beekenburg werd genoemd, te beschermen werd eerst het Blokhuis gerestaureerd. Volgens Hartog liep deze restauratie uit ‘op de bouw van een geheel nieuwe post, de Uitkijk. In 1703 was de Post Uitkijk klaar. De bewapening bestond uit vier kanonnen waarvan twee 18-ponders, zwaarder zelfs dan die van het toen nog in aanbouw zijnde Fort Beekenburg’.

De enige actie die Post Uitkijk heeft gezien was bij de Engelse aanval op Fort Beekenburg. De Engelsen vielen de post vanaf de landzijde aan. De kleine bemanning van de post, acht man, vernagelde het enige (!) kanon en gooide het naar beneden. Daarna vluchtten zij naar Fort Beekenburg, dat voldoende weerstand aan de Engelsen kon bieden en niet veroverd werd. Hartog heeft daarna geen informatie meer gevonden en vroeg zich af of de Engelsen wellicht de post vernietigd hebben.

Leden van de Werkgroep Archeologie van het NAAM hebben de plaats van het Blokhuis en de Post Uitkijk grondig onderzocht en kwamen tot de conclusie dat er van deze versterking nog veel over is. Stevige muren, aan zowel de oost- als de westzijde van het terras zijn nog duidelijk aanwezig. Fundamenten van gebouwen bevinden zich naast de grote batterijvloer.

Nader archiefonderzoek leverde een gedetailleerde plattegrond op van wat S. Geerts in 1754 De Ruyters Uytkeyk noemt. Een zware batterij met acht schietgaten ligt op het terras en daarachter zien we twee huizen. ‘Het Huis voor de Bosschieter en het Arsinaal’ en ‘De wooninge voor De Ruiter’. De Bos- of busschieter was de kannonier, die kennelijk met de munitie van de kanonnen en andere wapens in een gebouw verbleef. De Ruiter was de commandant.

D. Creefts tekent in 1785 de batterij nog duidelijk met een woning er achter. De naam van de versterking valt weg in een vouw van de kaart.

Op de Militaire Topografische kaart van 1829 staat ‘Batterijuitkijk’ nog duidelijk vermeld.

Hiermee is de geschiedenis van deze zuidoosthoek van de Caracasbaai nog niet ten einde, want in de Tweede Wereldoorlog stond op dezelfde plaats als de oude versterkingen de Batterij Caracasbaai met drie 7.5 cm kanonnen. Deze in 1940 gebouwde Nederlandse batterij had ook een gebouw waarin een richtpost gevestigd was, ogenschijnlijk gebouwd op de fundamenten van een van de gebouwen van De Ruiters Uitkijk. De bemanning van Batterij Caracasbaai verbleef in het ernaast gelegen Quarantaine-gebouw.
De leden van de Werkgroep speurden de omgeving af en vonden nog allerlei andere interessante (betonnen) objecten waarvan de functie niet direct valt af te leiden.

Een korte betonnen paal is voorzien van Chinese tekens, die in het natte cement zijn geschreven. De meeste experts konden er geen touw aan vastknopen tot de sinoloog Ward Vermeer de namen zijn zeggen onbeholpen, onduidelijke of onjuiste tekens gedeeltelijk kon vertalen. De tekens voor gedenksteen, Wang, vernietigen en zee waren te ontcijferen.
Zou dit iets te maken hebben met een van de 12 Chinezen die tijdens de zeeliedenstaking op Curaçao in 1942 gedood werden?
Zijn naam was Wang Ah Kuo, geboren te Fukiun in 1896.

Het Quarantaine-gebouw werd pal naast de plak van het voormalige ‘Blokhuis’ neergezet.

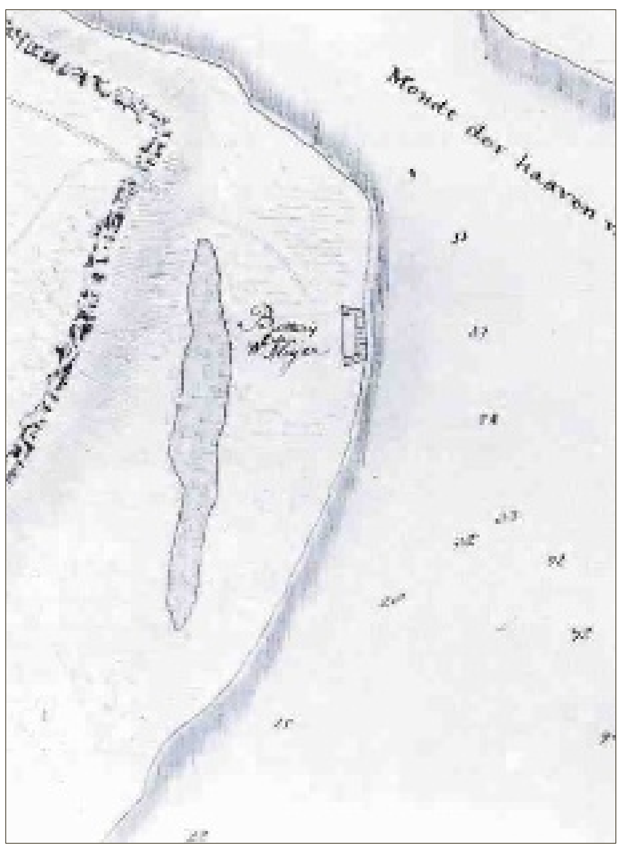

Batterij ingang Spaanse Water

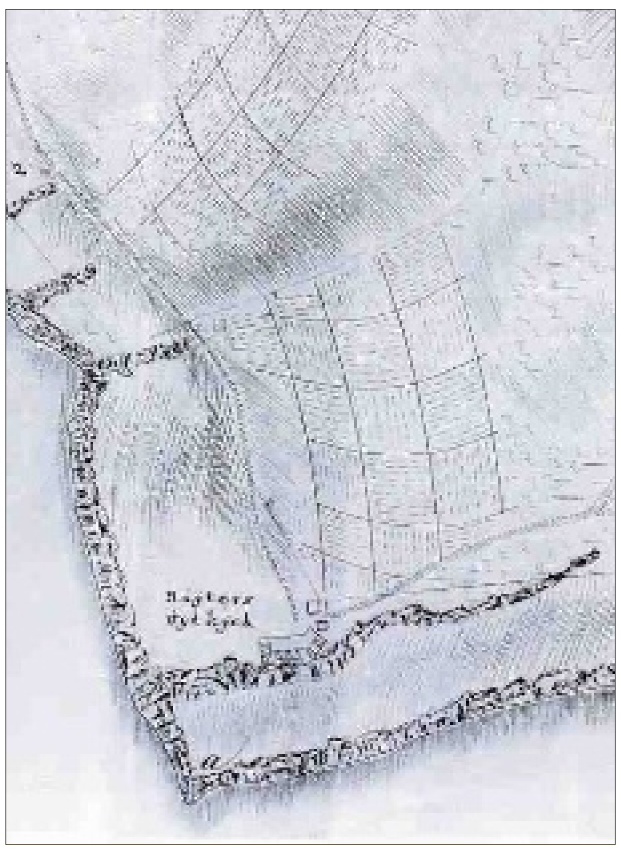

Batterij Ruyters Uytkyk

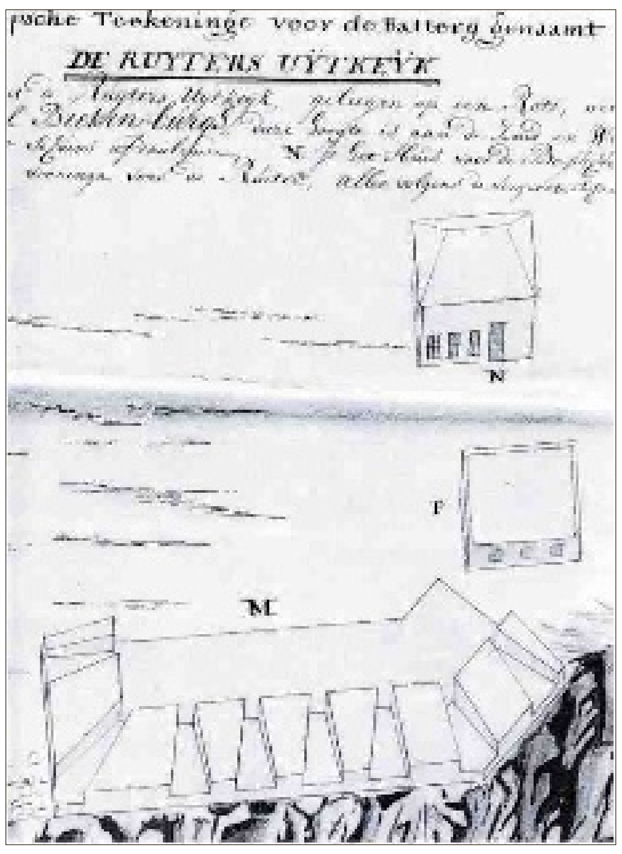

Batterij Ruyters Uytkyk, detailplan.

De serie ‘Het Nationaal Museum vormen we tezamen’ verschijnt ook in Extra en The Daily Herald. Reacties op en suggesties voor bijdragen zijn van harte welkom. U kunt het National Archaeological Anthropological Memory Management (NAAM) bereiken op het Johan van Walbeeckplein 13, telefoon (09) 462 1933, fax (09) 462 1936, e-mail: info@naam.an, website www.naam.an

National Archaeological Anthropological Memory Management (NAAM)

LIFE & style

Quote

'Good enough never is'

Debbi Fields (Amerikaans schrijfster van kookboeken, geboren 1955)

Thuis

Taal (2)

Tekst: Monique Casimiri

Ik versta het Papiaments goed. Dat wil zeggen, de dagelijkse taal. Een politieke discussie volg ik fragmentarisch.
Ik spreek het zeker niet vloeiend, maar onder intimi wil ik mijn best nog wel doen. Een andere taal spreken in een land waar het niet bepaald bekend is, kan heel handig zijn.
Je kan ongegeneerd spreken over de mevrouw die naast je staat in het bushokje. Zonder consequenties commentaar hebben op een vreemde. Niet netjes, maar wel leuk.
Andersom heb ik het ook meegemaakt. Ik werkte in een supermarkt. Zat achter de kassa. Er kwamen twee meisjes bij de kassa staan en die hadden een hoop commentaar op mij. In het Papiaments. En niet zo'n klein beetje commentaar, maar grof schelden en beledigend.
Ik ben daar toen heel erg boos over geworden en heb er in het Nederlands een opmerking over gemaakt. In eerste instantie heel rustig, maar al gauw bevond ik mij op hetzelfde niveau als die meiden. Daar stonden wij in de supermarkt. Zij voor de kassa, ik erachter. Zij schelden in het Papiaments, ik in het Nederlands. Dat ik toen niet ontslagen ben mag een wonder heten.
Nu in de stad is het vaak wel grappig. In de stad hoor ik regelmatig Papiaments om mij heen. Ook hebben ze het wel eens over mij. Nooit schokkend, maar ze hebben het wel over mij. Meestal laat ik ze dan eerst hun verhaal vertellen, zo nieuwsgierig ben ik dan ook nog wel. Pas als het duidelijk is dat ik niet meer het onderwerp van gesprek ben, vraag ik beleefd in het Papiaments of ik er even door mag, of ik zeg ze vriendelijk gedag in het Papiaments. De schok die dat teweeg brengt is leuk. Soms uiten ze verschillende verontschuldigingen, maar nog vaker lopen ze snel weg met gebogen hoofd. Schamen ze zich? Ik weet het niet.
Ik schaam me wel regelmatig. Ja, ook voor mijn Papiaments dat verre van perfect is, maar meer nog over het gedrag van Nederlanders wanneer zij op vakantie zijn. Op de Antillen is het niet meer dan normaal om beleefd te zijn. Gespeeld of oprecht is niet altijd duidelijk, maar beleefd zijn de meeste mensen wel.
In het buitenland heeft de Nederlander niet de beste naam als het op beleefdheid aankomt. In badpak naar de supermarkt, luid bier drinkend in blote bierbuik op straat, altijd minder willen betalen dan de afgesproken prijs. Ook op Curaçao zie ik dit, maar zeker ook in Europa.
Hoe fijn is het dan om in Italië Papiaments te praten. Je wordt niet aangezien voor Nederlander. Je wordt beleefder benaderd en anders behandeld.
En ja, je kan als man ook ongegeneerd aan je vrienden vertellen dat de vriendelijke dame aan de bar een dushi muhé is zonder dat haar Italiaanse familia achter je aankomt.

Het genot van wijn

Wijnglazen, is er echt een verschil?

Heeft u nog een leuk dinertje kunnen organiseren? Hopelijk wel! Deze week hebben wij het over wijnglazen en andere benodigdheden voor wijn.

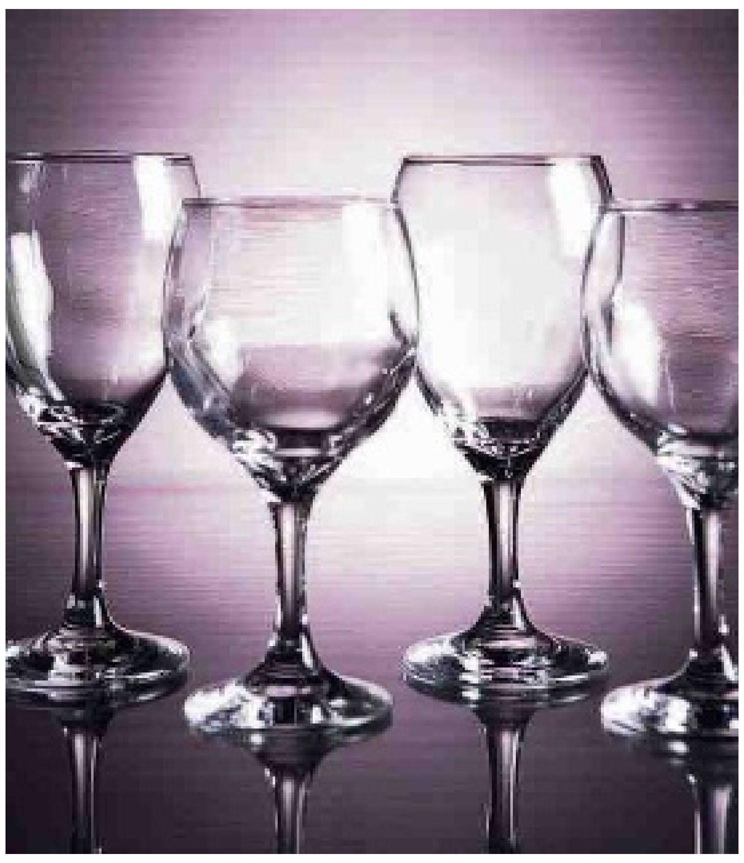

Tekst: Licores Maduro

Er zijn zoveel verschillende soorten glazen op de markt dat u waarschijnlijk niet weet welke u moet nemen. En ja, het scheelt heus wel welke glazen u kiest voor welke wijn. Natuurlijk bestaat er ook een algemeen glas dat u voor verschillende wijnen kunt gebruiken, maar u zult dan niet het optimale uit de wijn halen. Vooral als u zo'n mooie fles wijn koopt voor een aanzienlijke prijs, dan wilt u er optimaal van kunnen genieten. Of u het gelooft of niet, de vorm van het glas is echt van invloed op de smaak en aroma's van de wijn.

De Oostenrijkse glasfabrikant Riedel heeft hier jarenlang studie naar gedaan met sommige van de beroemdste wijnhuizen van de wereld. Voor ieder wijnhuis en soort wijn heeft het bedrijf tal van glazen gemaakt totdat de wijnmakers er overtuigd van waren dat hun wijn niet beter kon smaken. Met deze ervaring werden glazen geproduceerd voor de beroemdste wijnsoorten. Zo is er onder meer een glas voor Chardonnay, Riesling, Sauvignon Blanc, Bordeaux, Cabernet Sauvignon en Nebbiolo. Er bestaan zelfs glazen voor dezelfde druivensoorten uit verschillende streken, neem bijvoorbeeld de Sauvignon Blanc. Riedel heeft uitgevonden dat de Sauvignon Blanc uit Nieuw-Zeeland een ander glas nodig heeft dan die uit de Sancerre. En Champagne, er bestaat een speciaal glas voor Non Vintage en Vintage Champagne. En geloof me, er is heus wel een verschil!

Maar oké, u wilt vast nog niet investeren in zoveel dure glazen. Voor een basisassortiment glazen heeft u om te beginnen twee verschillende tulpvormige wijnglazen nodig, allebei met een lange dunne steel. Een groot glas voor rode wijn en een wat kleiner glas voor witte. Voor de rode wijn geldt hoe groter het glas hoe beter. Rode wijnen, met name de oudere, hebben ruimte nodig om te ademen en om hun verrukkelijke, fruitige aroma's geheel te kunnen ontplooien. Schenk uw glas nooit vol, altijd maximaal tot de helft om de wijn ruimte te geven om te ademen.

Voor mousserende wijnen heeft u een set flutes nodig. De reden voor de lange, smalle vorm van het glas is dat het de bubbels beter vasthoudt. Laat die ouderwetse 'coupes' maar liever weg, want die doen het omgekeerde. Door hun brede oppervlak gaan de bubbels snel weg. Voor sherry en port heeft u een kleiner glas nodig. Dit vanwege het hoge alcoholgehalte.

Enkele andere tips. Belangrijk is ook dat uw glazen geen dikke randen hebben, dit verstoort het vrijlaten van aroma's en geeft daarnaast ook een onprettig gevoel als u drinkt.
Bewaar uw glazen altijd rechtop omdat anders de lucht in het glas muf wordt. Reinig ze met een klein beetje zeep die niet al te sterk is en droog ze af met een theedoek die niet pluist.

Beauty

Makkelijk mooi zijn

Wil je graag mooi zijn, maar heb je niet veel geld om dure producten te kopen? Je kunt natuurlijk ook eerst altijd even je keukenkastjes opentrekken om te kijken wat er nog in huis is. Hieronder een aantal tips die je kunt gebruiken, maar waarvoor je niet naar de botika hoeft om dure spulletjes te gaan kopen. We garanderen niet dat alles werkt, maar het is het proberen waard.

Epileren
Als je het vervelend vindt om je wenkbrauwen te epileren, kan je het beste eerst even met een ijsblokje op de huid deppen, dan is het niet meer zo pijnlijk.

Strakke huid
Als je een strakke huid wilt, kan je het proberen met een kiwi. Snijd de kiwi doormidden (haal de schil eraf) en ga met een helft van de kiwi over de gereinigde gezichtshuid. Doe dit eenmaal in de week en je huid voelt dagen strak aan.

Lipbalsem
Is je lipbalsem op? Geen probleem, in de koelkast heb je vast nog wel wat boter liggen. Goed te gebruiken tegen droge lippen.

Lippenstift
De lippenstift blijft langer zitten als deze aangebracht wordt op droge lippen. Opbrengen, even 'afbijten' op een tissue of stukje toiletpapier en nogmaals opbrengen.
Wanneer je wat oogschaduw tussen de twee laagjes lippenstift aanbrengt, is het resultaat langer zichtbaar.

Nagels
Neem een kommetje met gekookt, maar afgekoeld warm water, voeg er een paar schepjes Biotex bij en laat je vingertoppen er een poosje in weken. Na de behandeling zijn ze mooi glanzend, zonder vieze randjes.

Nagellak
Is je nagellak stroperig geworden? Voeg een paar druppels nagellakremover bij de nagellak, even schudden en je kunt je lievelingskleur weer op je nagels smeren.

Parfum
Vet een stukje van je hals of een andere plaats, in met vaseline en spuit daar vervolgens parfum op. De parfum blijft langer ruiken op een ingevette huid.

Nog een parfumhandigheidje: spuit wat parfum op een watje en stop dit in je bh of je topje, zo blijft de geur nog langer hangen.

Wimpers
Zijn jouw wimpers niet zo vol als jezelf wilt? Smeer dan, voor je gaat slapen wat vaseline op je schoongemaakte oogleden. Hierdoor worden ze, na een poosje, voller.

Zweten
Zweet je veel? Deze natuurlijke oplossing zal je vast wel in de koelkast hebben liggen. Namelijk een citroen.
Smeer wat citroen op je oksels en je zult het geurtje niet meer ruiken.

Hebbeding

Frolicat Bolt

Een lasertje dat je kat bezighoudt op een spannende en leuke manier. De kat krijgt beweging en jij hebt plezier. De Frolicat Bolt is een laser die via een beweeglijke spiegel een lichtbundel projecteert op de vloer of op de muur. Het is al een oude kattenvriend, dat bewegende straaltje licht dat maar niet te pakken is door je fanatieke kat. Niet alleen de kat heeft plezier door de Frolicat, maar ook jij kunt lachen om de vreemde capriolen die je kat uithaalt om alleen maar het lichtje te pakken te krijgen. En wanneer je kat dan vermoeid is geworden door het slopende laserspel, komt hij misschien gezellig naast je op de bank hangen. Je kunt de Frolicat instellen met een timer waarbij hij automatisch ophoudt. Je kunt de Frolicat op de grond neerzetten, zodat hij zijn eigen automatische laserroute uitstippelt, maar je kunt hem zelf ook in je hand houden om met je kat te spelen. De stand van de laser is aan te passen door het spiegeltje, dat in het apparaatje zit, omhoog of omlaag te bewegen.

Feuilleton

'Terug tot Tovar' (3)

Tekst: Hans Vaders

'Some dance to remember, some dance to forget'

Hotel California
The Eagles

2

'Het gaat in dit absurd korte chaotische leven eigenlijk alleen maar om een paar willekeurige abstracte keuzemogelijkheden en een daarvan is het kiezen van een naam voor je kind', bedenkt de begin jaren zestig aan de Universiteit van Amsterdam afgestudeerde historicus Wilhelmus Liebknecht zich, terwijl hij onwillekeurig met zijn lange, magere vingers door zijn keurig geknipte bebop-haar strijkt en daarna een flinke slok uit zijn waterglas gevuld met gelige oude jenever neemt. De ijsblokjes rinkelen.
'De zestig jaar gepasseerd en nog steeds noemen ze me nu al jaren Wim, al sinds de eerste klas van de lagere school was het contra Wim voor en contra Wim na. Wim zonder vader en moeder, foute-Wim, hoeren-Wim, moffen-Wilhelmus.'
'Wim, het is voor mij een uiterst afstotelijke, bespottelijke naam, maar een naam die je wel je hele leven als de zware kei van de onfortuinlijke Sisyfus bergop met je mee moet torsen.'

'Ik had zoveel liever Ludwig of voor mijn part Heinz, Claus, Wolfgang of Everhart willen heten, maar nee, die Oranjeklanten van mijn ouders hebben mij maar eenvoudigweg gemaakt in die regeerperiode van koningin Wilhelmien, de oude, strenge vorstin, de rechtvaardige en halsstarrige monarch met altijd maar dat goedkope vossenbontje om haar gerimpelde nek en die ouderwetse, duffelse winterjas die net op een vieze, uitgezakte aardappelzak uit St. Annaparochie leek.'

'Zeker om niet te veel uit de pas te lopen bij haar uitgeteerde landgenoten die de hongerwinter hadden overleefd. Wat een afschuwelijk affront eigenlijk!
En tevens waren al die koninginnen ook nog getrouwd met een Duitser; Wilhelmina, Juliana, Beatrix, het kan niet op en 's avonds werd in de beslotenheid van het paleis Marlène Dietrich op de koffergrammofoon gespeeld. En dan nu nog een Argentijnse erbij, het kan inderdaad niet op.'
'Het bestuderen van de geschiedenis is toch maar een balsem voor de ziel, je bekijkt door een loep een vreemd land en komt dan tot de ontdekking dat je verre voorouders daar dezelfde fouten hebben gemaakt die jij nu voortdurend aan het maken bent.'

'Het gaat de laatste jaren daarnaast nog bijzonder slecht met mijn carrière, misschien ligt er wel een ver maar onomstotelijk verband. Al dat geneuzel en vaag geklets over dat ene doel en dat alles niet voor niets is, zoals ik altijd aan de toog in café Stad en Land hoor bij de ochtendkoffie voordat ik vanuit Alkmaar de trein naar Amsterdam neem of richting college loop. Dan moet ik soms even naar het toilet om te kotsen. Je moet maar leven om het leven door te komen. Niet iedereen voelt het natuurlijk zoals iedereen het zou moeten aanvoelen, maar je hebt eigenlijk helemaal geen enkel belangrijk doel in je leven. Dat leven hangt aan elkaar van associaties die je constant op het verkeerde been trachten te zetten, dus wees maar tevreden met datgene wat je hebt en wat je aan kan raken en binnen je bereik hebt zoals een goed gevulde fles met Schiedamse korenjenever, dubbelgestookt. schnaps, gelig en ijskoud.'
'Gelukkig dat ik eindelijk mijn proefschrift ter beoordeling van de prof bij de faculteit heb liggen. Nu nog een samenvatting en daarna misschien op reis voor mijn volgende publicatie.'

Liebknecht had in ieder geval voor alle zekerheid een kamer geboekt in hotel Fernig in Tovar, een obscure plaats in Venezuela waarvan zijn vader en grootvader eens inwoners waren geweest.

Via het Venezolaanse toeristenbureau had hij op zijn schriftelijke verzoek na enkele maanden van geduldig wachten inmiddels een glimmende folder ontvangen met daarin kleurige foto's van oude Beierse vakwerkhuizen, een kleine plattegrond met stratenplan en uitvalswegen naar Caracas en Vitoria en wat storende reclameboodschappen van de plaatselijke middenstand.

Ook had hij op de Alkmaarse markt die iedere zaterdag in de kaasstad werd gehouden, bij een stalletje met tweedehandsboeken voor de luttele prijs van vijf euro een oud exemplaar van The South American Handbook uit 1978 op de kop getikt:

'Tovar is a village so isolated that its blond, blue-eyed people still speak the Black Forest German of their ancestors who settled there in 1843, bringing a printing press, a brick kiln and their tools'.

De week voor zijn vertrek naar Zuid-Amerika had Liebknecht een vreemde hallucinerende droom. Hij gaf college aan de universiteit, maar de eerstejaars waren balloorig, snel afgeleid en ze luisterden nauwelijks naar zijn ampele uiteenzetting over Nero Claudius Drusus, een Romeins veldheer die in Germanië stierf na een val van zijn paard. Hij stopte daarom maar abrupt met zijn nutteloze betoog en dwaalde daarna nog urenlang door de blinkende, uitgestorven gangen van het universiteitsgebouw, waar het rook naar de ziekmakende lucht van lysol, op zoek naar zijn toekomstige werkkamer. Hij wist, zonder enige twijfel, dat hij die nooit zou vinden.

Liebknecht was toen nog niet op de hoogte van het feit dat zijn promotor prof. Rübsamen zijn werk wegens persoonlijke omstandigheden en een zekere mate van opkomende 'misselijkheid' reeds terzijde had gelegd. Een andere promotor zou moeilijk voorhanden zijn, dacht de hoogleraar.

In de koude buitenwereld van de stad is het zacht gaan sneeuwen, zoals dat de dagen daarvoor ook al kortstondig het geval was geweest.

'Zo zou het eigenlijk altijd moeten zijn, zo eind december', meent Liebknecht, een lange magere man met groene ogen en een dunne neus aan de basis van een hoog voorhoofd, terwijl hij zijn koude handen warm wrijft boven de antieke potkachel waarop de volle kan met pruttelend water voor de Nestlé-oploskoffie klaarstaat.

Natte, sierlijke vlokken tasten sereen het smoezelige glas van de warme, felle lampen op het plein af en verdampen in vluchtige wolkjes langs de groenbeslagen kademuren van de pittoreske binnengracht.

In het kleine hotel-restaurant pal aan de overkant van zijn kleine etage ziet hij in de zolderkamer op de derde verdieping, die door het management speciaal wordt verhuurd aan langer verblijvende gasten, al sinds kort niet meer de smalle streep gelig licht door de daarvoor altijd op een kier geopende overgordijnen schijnen.
'De oude vrouw is blijkbaar weer op reis', concludeert de geschiedkundige, die om wat jenevergeld bij te klussen iedere andere dag 's ochtends vroeg aan het Blaeu College, vernoemd naar de bekende zeventiende-eeuwse kaartenmaker, astronoom en ex-plaatsgenoot Willem Janszoon Blaeu, lessen geschiedenis verzorgt aan onverschillige, onuitgeslapen en bepaald niet in zijn lesstof geïnteresseerde leerlingen.

Liebknecht houdt niet van lesgeven, hij had nooit leraar willen worden. Als hij 's morgens de klas binnenstapt en in de ziekelijke, inwitte gezichten van zijn pupillen kijkt, kan hij altijd maar moeilijk een gevoel van walging onderdrukken. 'Mieren zijn het, domme mieren en varkens die alleen maar belangstelling hebben voor pornoblaadjes, het versieren van meiden en de nieuwste soort scooter.'

Liebknecht was altijd ongetrouwd gebleven. Soms moest hij nog weleens terugdenken aan die tijd, kort na zijn eindexamen aan het Gymnasium Haganum in Den Haag waar hij met zijn pleegouders woonde. Achttien, negentien jaar was hij toen, een lange, puisterige jongeman met wat dun dons op zijn bovenlip. Van zijn voogd mocht hij als beloning, hij was als beste examinandus van het prestigieuze opleidingsinstituut en cum laude geslaagd, zijn eerste buitenlandse reis maken. Dat was een totaal andere tijd geweest. Een tijd van indringende, intrigerende muziek, die hij niet begreep al had hij voor Latijn en Grieks een negen; een tijd van lange gesprekken over levensvragen; een tijd van mooie kleurenfoto's die hij maakte van een slanke vrouw met kortgeknipt blond haar in een blauwe bikini met witte stroken afgebiest, lonkend als een mooie waternimf liggend op een luchtmatras op het harde, puntige kiezelstrand van een Italiaanse badplaats in opkomst aan de Ligurische kust; een tijd waarin alles voor hem zekerheid bood en verklaarbaar was. Twee jaar later verliet de danseres hem van de ene dag op de andere, juist toen hij herstelde van een bijna fatale dubbele longontsteking, voor een fatsige roeier van Nereus, die ze op een studentenfeest in Amsterdam had ontmoet. De foto's van Liesje had hij toen maar, in een plotselinge opwelling van woede en afrekening, verscheurd en in zijn asbak, een koperen granaathuls, een 25-pounder uit 1939, verbrand.

Hans Vaders (1949) is schrijver, dichter, journalist, columnist en eindredacteur van de Ñapa. Hij publiceerde eerder onder meer bij uitgeverij In de Knipscheer in Haarlem de roman 'Tropische winters', het verschillende malen bekroonde 'Otrobanda, berichten van de andere kant' en gedichten in De Tweede Ronde en Kristòf. Dit jaar staat tevens de gedichtenbundel 'Kate Moss in Mahaai' samen met beeldend kunstenaar Herman van Bergen ingepland om voor het magere voetlicht te treden.

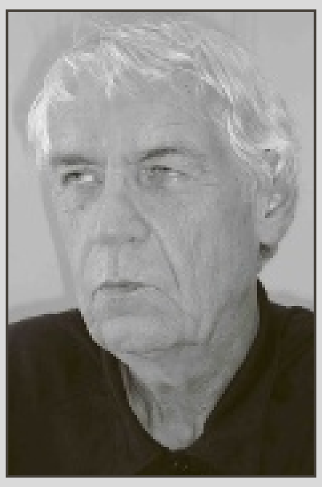

Leesvoer

'Snel geld'

Stockholm. Een jonge vrouw verdwijnt. De wegen van drie jonge mannen kruisen elkaar. Mrado, een Joegoslavische huurling die de voogdij over zijn dochtertje probeert te krijgen, Jorge, een drugsdealende uit de gevangenis ontsnapte latino en de student JW, die een manier zoekt om zijn dure levensstijl te bekostigen. Alledrie belanden ze in de cocaïnehandel.

Snel Geld, deel 1 van de Stockholm-trilogie, is een baanbrekend boek voor het misdaadgenre. Een thriller waarin geen enkele ruimte was voor good guys. De lezer volgt de personages uit de Zweedse onderwereld en nergens duikt er een rechercheur op om voor de morele balans te zorgen. Jens Lapidus, de Zweedse strafpleiter die schrijver is geworden, haalt de hoop op 'eind goed, al goed' genadeloos onderuit. De criminelen lijken door niets of niemand te stoppen, hebben geen enkel ethisch gevoel, zijn in staat je kop van je romp te rukken als je ze in de weg loopt en de gerechtelijke macht lijkt machteloos.

Tussen de hoofdstukken vol gewelddadige mannen, afpersers en cokedealers lezen we over rechtszaken. Een paar jaar gevangenisstraf voor mannen die je nooit meer vrij wilt ziet rondlopen, bezoekrecht voor een hufter die nooit meer in de buurt van zijn dochter zou mogen komen, onbegrijpelijk milde vonnissen omdat je als lezer precies weet wat voor ellendeling daar voor de rechter staat.

Lapidus begon aan zijn boek nadat hij een groepje jongemannen schreeuwend en dreigend in de rechtszaal tekeer zag gaan. Geen greintje berouw, geen enkel respect voor het gerecht.

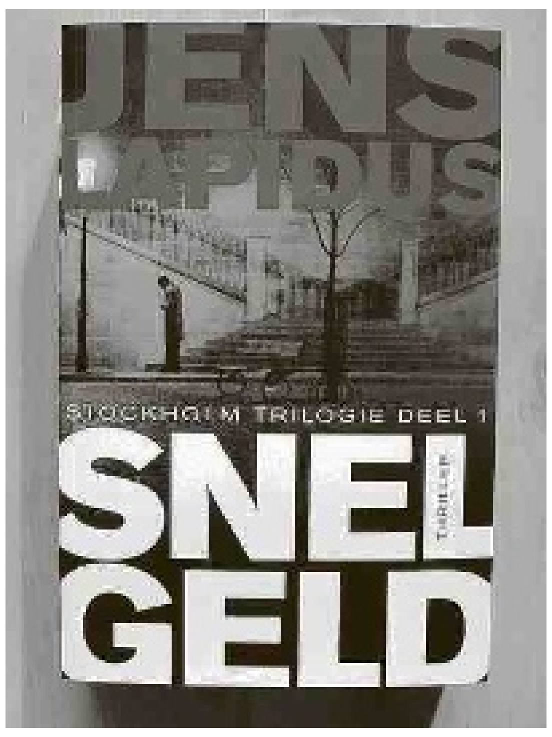

Snel Geld is vernieuwend en verontrustend. De inhoud wordt nog versterkt door Lapidus' hoge tempo en staccato zinnen.

Titel: Snel Geld
Auteur: Jens Lapidus
Uitgever: A.W. Bruna Uitgevers
ISBN: 9022994449

Ars poëtica

Brandaris

Aletta Beaujon

Het geraas van planten
in de dorre wind
in een vallei ver boven de zee
een stille eenzaamheid
van steen en wolken
waar ik zo graag van droomde
bestaat daar boven
Ik heb er niet gespeeld
alleen gezeten
alles zweefde daar
ik dacht nog
van het moeilijke dalen
naar de zee
Ik hoorde hier niet thuis
en zag toe
ik wou dat ik hier
kon blijven
overnachten

dicht bij de maan
en de eerste die in de zon wakker werd
Als ik straks dalen ga
rollen de stenen naar beneden
ik ben zo moe en zo bang
om voort te gaan
waarom kan ik hier niet blijven
zo rustig is het nergens
de wind zoemt
langs de toppen van de rotsen
en brengt zo nu en dan
het schreeuwen van de vogels
in de bomen daar beneden
zelfs een schot van de jager
een echo wordt gefluister
in de bergen
Ik wou dat ik elk plekje kende
in de verte

De Brandaris is de hoogste top van Bonaire

Milieu

Pepsi wint 'flessenslag'

De vete tussen Coca-Cola en PepsiCo wordt niet alleen met de dranken gevoerd, maar nu ook met ecologische argumenten. En het lijkt erop dat Pepsi die veldslag heeft gewonnen.

Pepsi kondigt immers aan dat het als eerste een plastic fles heeft ontwikkeld die voor 100 procent uit plantaardig materiaal gemaakt is, waaronder gras, schors en maïsbladeren.

Plantbottle
Het nieuws komt als een verrassing, want de voorbije maanden maakte aartsrivaal Coca-Cola grote sier met de 'Plantbottle', een revolutionaire fles die voor ongeveer een derde plantaardig materiaal bevat. Coca-Cola liet ook weten dat het nog enkele jaren zou duren voor een fles ontwikkeld kon worden die helemaal uit plantaardig materiaal bestaat.

Nu blijkt de drankengigant dus in snelheid gepakt, want PepsiCo wil de nieuwe, volledig plantaardige fles volgend jaar al op de markt brengen. Die zou nauwelijks verschillen van de bestaande PET-flessen.

"Door een combinatie van biologische en chemische processen is PepsiCo erin geslaagd een moleculaire structuur te produceren die identiek is aan PET op basis van petroleum", zegt PepsiCo in een persbericht. "Het resultaat is een fles die precies zoals PET oogt, voelt en producten beschermt."

Sinaasappelschillen
Daarmee is de zoektocht echter nog niet ten einde. Op termijn wil PepsiCo ook afval van de voedsel- en drankproductie in het flessenmateriaal verwerken, zoals aardappel- en sinaasappelschillen

Volgens deskundigen gaat het om belangrijk nieuws: als een wereldproducent als PepsiCo kiest voor een volledig plantaardige fles, dan heeft dat grote implicaties voor de markt en zullen andere producenten volgen.

Er wordt zelfs al gesproken over het einde van de PET-fles.

Spotlight op dieren

Geen botten voor de hond

Botten voeren is niet veilig voor honden. Het idee dat het natuurlijk is voor uw hond om op botten te kauwen is erg populair. Echter, het is erg gevaarlijk en kan serieuze verwondingen opleveren bij uw huisdier.

Tekst: Margot Hack

Carmela Stamper, een dierenarts werkzaam bij het Center for Veterinary Medicine van de Food and Drug Administration in Amerika zegt dat veel mensen denken dat het geven van een groot bot geen kwaad kan. Haar mening is echter dat het altijd gevaarlijk is om botten te geven, ongeacht hun grootte. Wanneer je een bot geeft, maak je je huisdier kandidaat voor een tripje naar de dierenarts.
Deze uitspraak is helaas waar. Regelmatig krijgen we dieren in de spoeddiensten die problemen hebben met hun maag-darmstelsel en bij navraag (of pas op de röntgenfoto) blijkt dat er sprake is van botten of botsplinters. Hier zijn 10 goede redenen waarom u geen botten aan de hond moet voeren:

1. Gebroken tanden.
2. Mond- of tongbeschadigingen. Verwondingen in de mond kunnen erg bloederig zijn en ervoor zorgen dat u een tripje naar de dierenarts moet maken.
3. Botten kunnen klem raken rond de onderkaak of tussen de kiezen/tanden. De dieren kunnen hiervan in paniek raken en het is niet altijd even gemakkelijk om deze te verwijderen. Vaak is er een narcose nodig om dit voor elkaar te krijgen.
4. Ze kunnen klem komen in de slokdarm, wat de buis is waardoor voedsel van de mond naar de maag wordt getransporteerd. Het dier zal gaan kokhalzen en proberen het bot er weer uit te werken, maar soms is dit niet mogelijk zonder veterinaire hulp.
5. Ernstiger is het wanneer een bot in de luchtpijp terechtkomt. Dit gebeurt meestal per ongeluk wanneer het dier een klein stukje bot inademt. Dit is natuurlijk een acuut spoedgeval, want het dier zal hierdoor problemen hebben met de ademhaling.
6. Het bot blijft steken in de maag. Naar de maag is alles goed gegaan, maar hierna kan het problemen hebben om naar de darm vervoerd te worden. Dit stuk zal operatief verwijderd moeten worden.
7. Hetzelfde probleem geldt voor stukken die klem komen te zitten in de darm, want ze zullen daar een obstructie veroorzaken.
8. Obstipatie veroorzaakt door een botfragment. Uw hond zal moeite hebben om de fragmenten door de darm te vervoeren omdat de stukjes scherp zijn en langs de binnenkant van de darm schrapen. Dit veroorzaakt erge buikpijn en wederom een bezoekje aan de dierenarts.
9. Serieuze bloedingen van het rectum (laatste stukje van de darm). Dit geeft veel troep en kan ook gevaarlijk zijn.
10. Buikvliesontsteking. Dit is een gemene, moeilijk te behandelen infectie van de buikholte en ontstaat wanneer fragmenten een gaatje maken in de maag of darm en deze doorboren. Als hier niet snel iets aan gedaan wordt kan dit dodelijk zijn.

Zorg dus dat u altijd de botten van uw maaltijd goed weggooit en de hond er niet meer bij kan. Bedenk dat deze erg lekker ruiken en honden er dus veel voor over hebben om er bij te komen. Laat geen vuilnisbakken of zakken binnen bereik van de hond.

Gelukkig zijn er genoeg alternatieve kauwproducten in de handel om aan het dier te geven waarbij bovengenoemde risico's niet bestaan.

"Bij een gebroken poot is het maken van een röntgenfoto altijd noodzakelijk anders kan de behandeling nooit goed gedaan worden!"

Dierenartsenpraktijken Vredenberg, Ronde Klip, Tera Kora en Comenencia
Tel: 737-2185-737-3202

Margot Hack is dierenarts te Ronde Klip

Puzzels

PRIJSPUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Europees gebergte; 5. wolpluisje; 8. groot (in samenst.); 13. steekvlieg; 14. inheems vorst; 16. trek; 17. eenheid van lichtgevoeligheid; 18. Europeaan; 19. insect; 21. sneeuwschaats; 22. tijdverdrijf; 25. Chinese deegwaar; 27. hark; 28. zandheuvel; 30. plaats in België; 32. bijbels figuur; 33. zuil; 35. vloek; 37. geliefde van Zeus; 38. per; 39. gevleugelde Perzische geest; 40. Engelse ontkenning; 41. balletrokje; 43. moeilijkheden; 45. geheimschrift; 47. bekende romanfiguur; 49. cijfer; 50. voertuig; 52. kneep; 54. krat; 56. gehoororgaan; 58. vreemde munt; 60. domoor; 61. triomfboog (Fr.); 63. plaats in Rusland; 65. jute; 67. twintigjarige; 68. peulvrucht; 69. tafel; 70. financieringsvorm.

VERTICAAL: 1. Bijbels figuur; 2. verbindingsstuk; 3. gekleurd ei; 4. boom; 5. vochtig; 6. rivier in Siberië; 7. keukengerei; 9. uitroep; 10. speelgelegenheid; 11. recht stuk in een vaarwater; 12. brandstof; 14. troefkaart; 15. wintersportartikel; 18. waterdoorlatend; 20. spinnenwebdraad; 23. pronkklokje; 24. aardkluit; 26. geneesheer; 27. deftige avondpartij; 28. schikgodin; 29. gaan; 31. stokschermen (Jap.); 32. kolenemmer; 33. beroep; 34. maand; 36. afgemat; 42. soort egel; 44. grondsoort; 46. stad in Canada; 48. deel van het oor; 50. rivier in Frankrijk; 51. Amerikaanse poolreiziger; 53. spie; 54. steen; 55. huidaandoening; 57. vreemde munt; 59. lor; 60. bezittelijk vnw.; 62. zaak (Lat.); 64. Frans lidwoord; 66. vogelproduct; 67. overdreven.

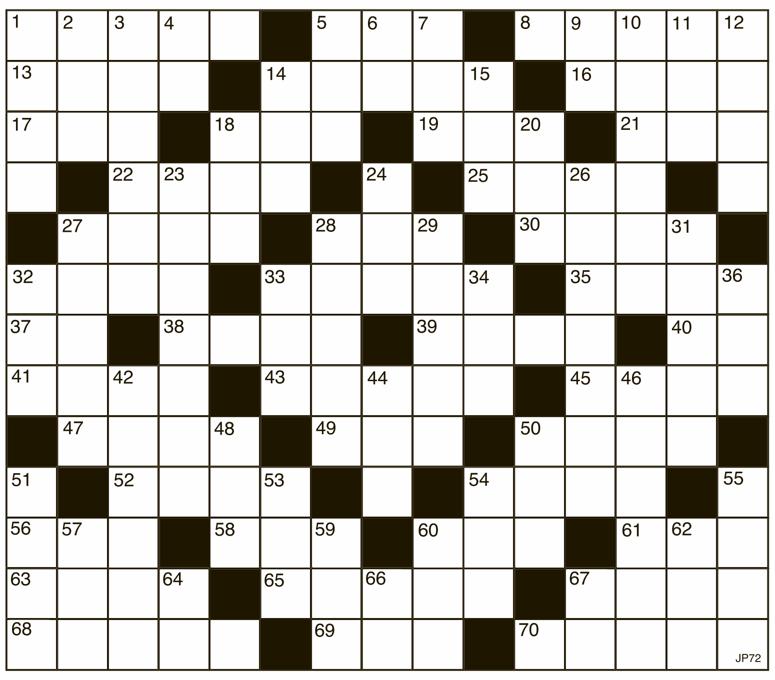

Uit de inzendingen van de Amigoe-puzzel van vorige week is als winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Luisa Brattinga	**R. Marchena**
Zepp Lampestraat 1	**Fl. de Marie 27**
Aruba	**Curaçao**

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie ophalen op het kantoor van de Amigoe. Curacao: Kaya Fraterna di Skèrpènè z/n tot drie uur n.m. Aruba: Bilderdijkstraat 16-2, tijdens kantooruren. Oplossingen moeten zowel op Curaçao als Aruba zijn ingediend op woensdag voor 12:00 uur. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe-puzzel. Vanuit Bonaire kan de oplossing gefaxt worden naar Curaçao: (00599-9) 767-4744. De prijzen vervallen na drie maanden.

ANAGRAM

Op elke verticale regel dient een woord van vier een van vijf en een van zes letters te worden ingevuld. Het woord van vijf letters bestaat uit de letters van het voorgaande woord plus 1, het woord van zes letters bestaat uit de vijf letters van het voorgaande woord plus 1. Als de hele puzzel juist is ingevuld, vormen de letters op de vet omlijnde regel een woord.

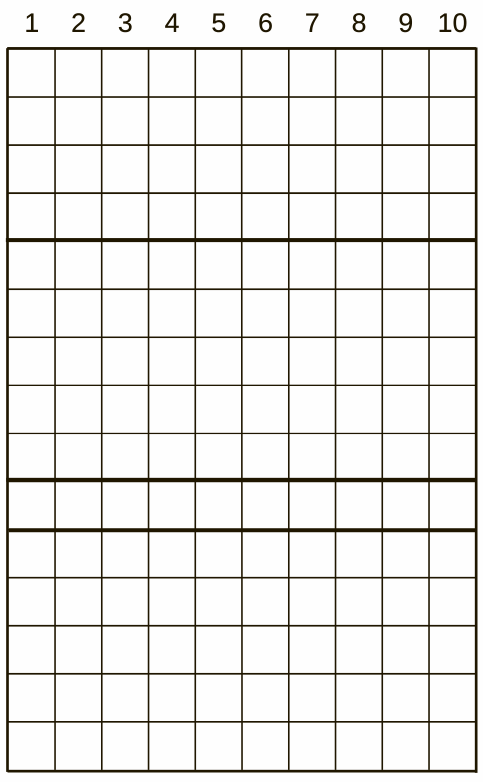

1. Veelkleurig - bouwmateriaal - Afrikaan;
2. zwak - éénjarig dier - van buiten komend;
3. deel van een vaartuig - vrucht - scheidsrechter;
4. oevergewas - tussen - schuifdeurtje in een sluisdeur;
5. rekening - vreemde munt - propje watten;
6. paar - schoenvorm - geraamte;
7. zeepost - aanspraak - hoogtepunt;
8. slot - wijfjeshert - ongelovige;
9. slotwoord - staat van de USA - verovering;
10. kampeerverblijf - familielid - octrooi.

CRYPTO-OVERLAPPER

Op elke regel twee woorden invullen. Twee of meer eindletters van het eerste woord zijn meteen de beginletters van het tweede woord.

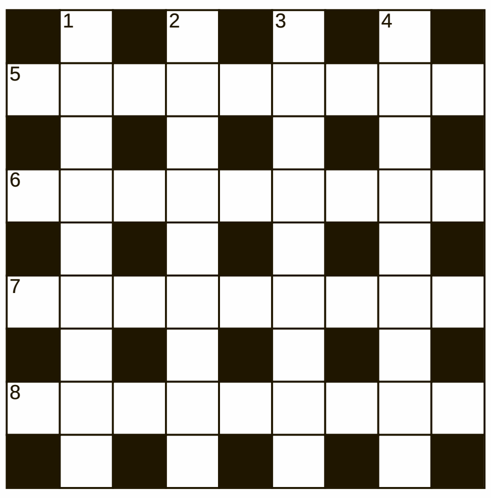

HORIZONTAAL:
5. Blik om op te slaan (7);
Marchanderen en onweren (8);
6. Het kraakbeen van een varken (4);
Wateren bij de bajes regelen (8);
7. Niet meer conservatief? (8);
Veilig opgeborgen (4);
8. Zwoegen als een nachtbraker (7);
Geen vrolijke stad (5).

VERTICAAL:
1. Het ronde milieu (5);
Netjes erdoor gehaald (8);
2. Godheid van zigeuners op hun retour (4);
Men slaapt in zijn armen (8);
3. Geruchtmakende loodsen (5);
Die rinkelt voor het gebruik (8);
4. Ontbinding van een slaapplaats aan de grond (6);
Grondige regelgeving (6).

WOORDZOEKER

In deze mengelmoes van letters zijn al de onderstaande woorden verstopt. Streep alle woorden door. De resterende letters vormen dan regel voor regel van links naar rechts gelezen de oplossing van deze puzzel.

T	D	E	T	K	A	L	V	D	N	A	Z	N
I	N	R	E	T	S	A	N	K	K	M	S	A
R	O	N	A	R	P	E	L	L	A	P	S	A
F	B	T	A	R	I	E	A	A	O	U	N	T
A	K	G	N	P	C	M	L	T	N	E	E	S
S	A	N	A	O	P	A	U	A	G	K	R	S
U	V	D	O	L	B	A	J	R	E	O	E	I
C	T	A	P	B	S	P	U	I	N	S	S	M
I	A	A	K	E	A	R	T	G	M	U	S	N
T	A	R	L	L	I	S	E	U	A	D	I	O
A	L	E	S	H	A	L	S	V	A	L	G	O
M	U	I	C	L	E	U	R	A	R	A	E	L
A	S	S	E	E	I	N	E	M	K	A	R	B
R	N	M	D	N	E	R	U	V	F	A	A	A
D	O	L	E	B	A	K	L	A	A	T	S	J
G	C	N	E	S	T	I	L	P	S	F	A	S

Afrit	Gomelastiek	Nappa
Afsplitsen	Jaarverslag	Ongeleed
Afvuren	Kassabon	Peil
Alaam	Klamp	Regisseren
Aldus	Knaster	Sieraad
Aspic	Lepra	Sjabloon
Bont	Lesauto	Slapjanus
Chirurg	Maar	Staalkabel
Consulaat	Menie	Vakbond
Dramaticus	Misstaan	Zandvlakte

PUZZELSLANG

Begin bij vakje 1. Bij elk volgend cijfer begint een nieuw woord. De laatste letter van een woord is telkens de eerste letter van het volgende woord. Bij goede invulling, is in de licht gekleurde vakjes een woord te lezen.

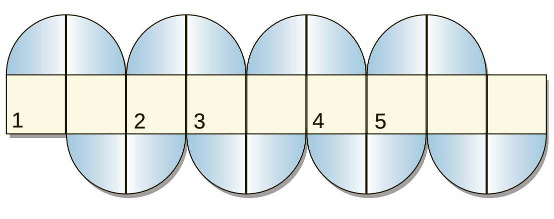

1. Noodzakelijk; 2. teugel; 3. geldschieter; 4. heilige; 5. hijsen.

© Puzzelland/110319

SUDOKU

		7	4			3		5
3				8			7	
	6		2				1	
		9		1	5		8	
8		6	9					
				4		2		9
	4							2
		8		3			9	1
1	9		7	5	2		6	

Schrijf alle cijfers 1 t/m 9 in alle verticale kolommen, alle horizontale rijen én in alle vierkantjes van 3 x 3 vakjes.

Oplossing vorige week

1	2	5	4	7	9	6	3	8
4	7	6	3	8	1	2	9	5
3	9	8	6	5	2	7	4	1
6	4	3	5	1	7	8	2	9
5	1	9	8	2	6	3	7	4
2	8	7	9	4	3	5	1	6
7	6	4	2	9	5	1	8	3
8	5	1	7	3	4	9	6	2
9	3	2	1	6	8	4	5	7

Prijspuzzel: HORIZONTAAL: 1. Analyticus; 8. sekt; 11. hee; 12. ork; 13. lijn; 14. ob; 16. alt; 18. nis; 19. op; 20. eek; 22. lot; 24. ges; 25. art; 26. boek; 28. droes; 30. sago; 31. ale; 33. ont; 34. linie; 36. unau; 37. reis; 38. teint; 40. wie; 42. gat; 45. eros; 46. genua; 48. lire; 50. ven; 51. kan; 52. rad; 54. lor; 55. ei; 56. wol; 58. ira; 60. es; 61. por; 62. alm; 64. are; 66. slok; 67. kraanwagen. VERTICAAL: 1. Amoebe; 2. ah; 3. lea; 4. yell; 5. io; 6. cru; 7. uk; 8. sijs; 9. en; 10. taptoe; 13. lis; 15. beo; 17. tod; 18. nes; 19. orgie; 21. kea; 23. trouwen; 24. getreur; 25. aan; 27. kluns; 29. on; 30. sisal; 32. ent; 34. lig; 35. gerei; 38. tevens; 39. ion; 41. in; 43. til; 44. persen; 46. gal; 47. aai; 49. roe; 51. kor; 53. draw; 56. wok; 57. sla; 59. ara; 61. po; 62. ar; 63. ma; 65. eg. Crypto-overlapper: Horizontaal: 5. Pruimensa; 6. slangpoot; 7. dagwijzero; 8. sturenaal. Verticaal: 1. Briljanti; 2. dianawerk; 3. verpozeno; 4. esdoornat. Anagram: arts-staar-Aastor; gier-niger-Reling; reet-teren-Extern; taan-staan-Naaste; lied-gilde-Deling; hels-schel-Slecht; mans-samen-Namens; teen-rente-Entree; kaas-asbak-Slabak; erts-aster-Taster. Gevraagd woord: ARENDSNEST. Woordzoeker: MAURITIUS Puzzelslang: 1. Tateren; 2. neen; 3. naailes; 4. sneb; 5. bagatel. Het sleutelwoord luidt: TENNISBAL.

‘Berbice’

Tekst: Hans Vaders Foto’s: Archief

Denkend aan het vruchtbare Guyana zie ik machtige rivieren traag door het oneindig oerwoud gaan, om maar eens een variant op de beginregels van een bekend gedicht van Hendrik Marsman te bezigen. Maar ik moet hierbij ook denken aan de nog maar weinig gangbare uitdrukking ‘iemand naar de barbiesjes wensen’, letterlijk iemand naar de groene hel van Berbice vervloeken waar een moordend klimaat heerst en vroege grijsaards van rond de veertig jaar op de suikerrietplantages eenvoudigweg een onbekend fenomeen waren.

Denkend aan Guyana staat ook met stip op mijn ranglijst de voormalige slavenleider Prince Klaas, ook wel King Court genoemd die uit Guyana kwam, toentertijd Hollands bezit. Hij werd uit Stabroek, de tegenwoordige hoofdstad Georgetown, wegens verregaande insubordinatie en verzet tegen het bevoegd gezag doorverkocht naar het eiland Antigua waar de rebel nu erkend wordt als een van haar nationale helden.
Klaas was een bitter en wreed lot beschoren. In 1736 werd hij samen met vier medeplichtigen gevierendeeld op wat - ironisch genoeg - de Antiguan Recreation Ground wordt genoemd wegens het beramen van een opstand tegen de blanke planters. Tijdgenoten spraken van een ‘kleurrijk’ spektakel, dat echter niet had plaatsgevonden ware het niet dat Prince Klaas door een paar van zijn eigen lotgenoten was verraden en dit was niet ongewoon in het Caribisch gebied.

Het zijn in wezen van die veelal onbesproken, verzwegen en in de geschiedenisboeken niet opgetekende verhalen zoals eens ook de Arawakken in de kuststreken en de Cariben, die oorspronkelijk in de binnenlanden huisden, Guyana bevolkten voordat ze uitzwermden over de Caribische eilanden. Met de komst van de Europeanen naar Zuid-Amerika werd het een ‘free for all’. En wie weet nog dat Guyana, letterlijk ‘het land van de vele rivieren’, zo’n 170 jaar het speeltoneel was van de West-Indische Compagnie met hun suiker- en tabaksplantages en bloeiende handelsposten bij Berbice, Essequibo en Demerara.

Ook bitter was het lot van de nationale held van Guyana, de charismatische Cuffy, die in 1763 de grote slavenrevolte van Berbice leidde die slechts met grote moeite door de Europese grootmachten onderdrukt kon worden na versterking uit de Oude Wereld met nieuwe verse troepen. En in de marge, dit was slechts een van de vele opstanden tegen het gezag van de WIC. In latere jaren, toen de Engelsen het roer hadden overgenomen in de kolonie kwamen er ook onder anderen, Portugezen uit Madeira, Chinese contractarbeiders en andere goedkope werkkrachten uit India.

Wellicht een wat lange uitweiding over de historie van dit mooie land, maar eten en drinken is nu eenmaal de regelrechte tastbare neerslag van een cultuur en natuurlijk van de daarbij behorende geografische en klimatologische omstandigheden. Wat er niet is, wat niet verbouwd, gecultuveerd of geteeld kan worden, kan nu eenmaal niet gegeten worden. En wat verboden wordt door een geloof wordt ook niet aangeraakt.
Al met al biedt de Guyanese keuken een grote variëteit aan gerechten - op basis van rijst - die een uitvloeisel zijn van de vele bevolkingsgroepen die zich in het land vestigden en daarna samensmolten tot de huidige onafhankelijke natie. Er is in het land - dat vanuit Curaçao met vliegbedrijf LIAT in wat luttele tijd te bereiken valt - veel opmerkelijks voorhanden om een plezierige en bijzonder smakelijke maaltijd te prepareren.

Zoals overal elders in de Caribbean is de Hollandse invloed op het culinaire leven - of men ergens nu 170 jaar zat of nog langer - minimaal geweest. Primair ging het om de handel, de ‘cost gaet nu eenmael voor de baet uijt’, de suiker, de rum en het zout en verder moest er niet worden gezeurd. Vandaar dat je in Georgetown nu geen hutspot en gezouten haring met uitjes kunt verorberen, maar verrukkelijke kerriegerechten, met kip, eend, lams-, geiten- en rundervlees en met een overvloed aan verse groenten en fruit.

Wijnkenner Jorge en ik houden het maar - ‘s lands wijs, ‘s lands eer - op een originele pepperpot, een stew die volgens kenners reeds moet hebben bestaan in de tijd van de vreedzame Arawakken en oorlogszuchtige Cariben. Voor de bereiding van een originele pepperpot wordt onder meer cassareep gebruikt, een bitter extract van de cassave, hete pepers, kruiden, specerijen en kerrie.

Ofschoon een verfrissende zogenoemde ‘local drink’, een door het restaurant zelfgemaakt drankje zoals mauby of sorrel drink niet te versmaden valt, houdt Jorge voet bij stuk en laat zich als vinoloog niet vermurwen en de kaas van het brood eten. Het wordt een gekoelde Sutter Home Moscato uit Californië gemaakt van de Chenin Blanc-druif. “Sutter Home Moscato heeft namelijk een prettig lichtzoet karakter”, legt hij uit. “Door de hitte van deze pepperpot zou je er altijd een wijn bij moeten drinken met een beetje zoetheid om die pittigheid enigszins te maskeren.” Waarvan bij deze akte, want met zo’n wijn bij de hand ga je voorlopig zeker niet naar de barbiesjes!

KOOK MEE MET MAY

Aubergine choka

4 aubergines
4 grote tenen knoflook, gepeld en in plakjes gesneden
2 plumtomaten
1 à 2 promèntè, zaadjes verwijderd, heel fijn gesneden
2 eetlepels olijfolie
3 lente-uien, witte en groene delen in ringen gesneden
zout en vers gemalen zwarte peper

Met een scherp mes een paar diepe gleuven maken in de aubergines. Elke gleuf met een plakje knoflook vullen. 1 Teen per aubergine.
Boven een gaspit of boven een open vuur de aubergines zwart blakeren. Hetzelfde doen met de tomaten. Aubergines en tomaten laten afkoelen.
Voorzichtig zo goed mogelijk de verkoolde schil van de aubergines en tomaten verwijderen.
In een kom met een vork de auberginepulp en de tomaten prakken.
De promèntè (naar smaak), de olie, en de lente-uien toevoegen en mengen.
Met zout en peper afmaken.

Met bakes of roti serveren.
Voor 3 à 4 personen.

Eet smakelijk,
May

WIJNADVIES

Verzorgd door de wijnspecialisten van Licores Maduro

Marques de Casa Concha Chardonnay

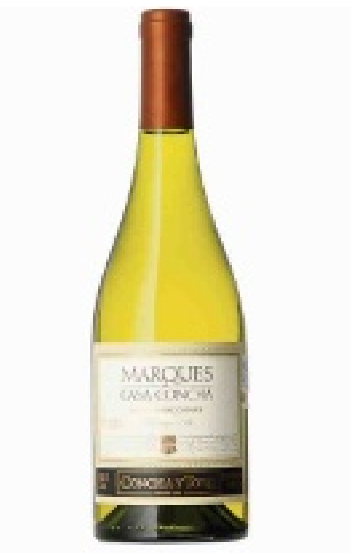

Druifsoort:	**Chardonnay**
Streek:	**Maipo Valley, Chili**
Kleur:	**Diep goudgeel**
Geur:	**Citrus, peer, vijgen, vanilla en hazel noten**
Smaak:	**Vol en romig met de smaak van peer, vijgen en hazelnoten**

Weer een topwijn van een van de beroemdste wijnhuizen van Chili, Concha y Toro. Concha y Toro is het grootste wijnhuis van Chili maar toch weten ze perfect de kwaliteit van hun wijnen te bewaken! Iedere lijn van het wijnimperium wordt apart beheerd en heeft z’n eigen team vakspecialisten. De Marques de Casa Concha-lijn is een paradepaardje van het bedrijf. Met deze wijnen willen ze topwijnen uit de beste streken brengen. Zij produceren een Chardonnay, een Merlot, een Carmenere, een Syrah en een Cabernet Sauvignon.

LICORES MADURO

Voor het gerecht van de week hebben wij de Chardonnay voor u gekozen. Een volle op hout gerijpte Chardonnay met heel veel karakter. Een wijn gemaakt voor eten en de liefhebbers van krachtige Chardonnays. Met zijn romig en rokerig karakter zal hij perfect smaken bij deze aubergines en het fruit in de wijn zal uitstekend tot zijn recht komen. Dit is echt een topper, hij gaat ook perfect met gegrilde kip.

Santé!

Deze wijn is verkrijgbaar bij The Store, Licores Maduro

Bar Restaurant & Marina De Kleine Wereld

NIEUW: WERELD XPRESS!!!
Island trips the way you like it!

Bijvoorbeeld vanuit De Kleine Wereld richting Westpunt. Via Boca table, Grote Knip en Lagoun baai, naar Porto mari of een andere baai waar heerlijk gesnorkeld kan worden. Broodjes en drankjes naar wens en als afsluiter een drankje in ons restaurant.
Wereld Xpress biedt tevens duikcursussen of -trips onder begeleiding aan.

Heerlijk romantisch dineren
op of aan het water

OPHAALSERVICE
Gasten van de resorts Chogogo, Jan Thiel, Morena en Papagayo kunnen gebruik maken van onze gratis ophaalservice.

STEENGRILLEN
Elke dag kunt u steengrillen aan een van onze 7 grilltafels met heerlijke vis, vlees, groenten en diverse sauzen. Een echte aanrader!

Voor meer informatie of reservering belt u:
747 5555, 5233119 of 5288881 of kijkt u op onze Website.

Website: www.dekleinewereld.an
De Kleine Wereld
Caracasbaaiweg 407 N
Curacao.

EENHEID AA DIENEN HERSTEL
Voor AA of NA
meetings of hulp
Tel: 691-1929
drankdrugs@yahoo.com

Proffid Caribbean NV: Hotel, Restaurant & Retail Automation, Inventory, Credit Card Interface
www.proffid.com - info@proffid.com - Aruba: +297-5881570 - Bonaire/Curacao: +5999-7378332

ÑAPA Business
19 maart 2011

‘Weg met de middelmaat’

Alles kan, alles mag, alles is verkrijgbaar. De mogelijkheden in deze wereld reiken tot de hemel, maar langzaam aan vervalt de maatschappij tot een middelmatigheid, waaraan we slechts kunnen ontkomen door leed, zei Etienne Rey, Frans literair criticus en dramaturg die in de 19e eeuw leefde. Blijkbaar was middelmatigheid in die tijd ook al aanwezig en is er ondanks alle technische ontwikkelingen en de mogelijkheden die we daarmee hebben nog niet veel veranderd. We zijn inmiddels anderhalve eeuw verder.

Tekst: Judice Ledeboer

Verval naar middelmatigheid treedt vaak op na het bereiken van een succes, maar anno 2011 zien we ook dat het succes niet eens behaald wordt juist door de middelmatigheid van denken en handelen. Ondanks het feit dat we in een wereld leven waar we live beelden kunnen volgen van een alles verwoestende tsunami aan de andere kant van de wereld, waar we ons in een paar uur kunnen verplaatsen van het ene werelddeel naar het andere en waar een leven gered kan worden door het transplanteren van een orgaan, leven er op deze aardkloot miljoenen vluchtelingen, sterven er kinderen van de honger, vechten burgers tegen hun leger om vrijheid van denken te veroveren en is een groot deel van onze westerse bevolking ziek door overgewicht en lijden miljoenen mensen aan chronische ziekten en depressiviteit.

Filosofen, antropologen, sociologen, economen en andere ‘denkers’ buigen zich al decennia lang over deze problemen, maar men weet de oplossing niet. Dichter bij huis, op Curaçao, vinden we ook de middelmatigheid van het bestaan en worden we daar regelmatig mee geconfronteerd. Soms tot grote ergernis, maar dikwijls ervaart men die middelmatigheid niet eens als zodanig, want de middelmatigheid is de eenheidsworst met grijsgrauwe ideeën, die copy/paste overal worden toegepast. Er heerst de ‘we hebben het altijd zo gedaan, dus we blijven het ook zo doen-mentaliteit’ en we kennen allemaal de ‘doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg- mentaliteit’.
Met carnaval daarentegen, met de maskers op en gehuld in prachtige kostuums, is er de oprechte vreugde met de voldoening van de prestatie, is er de verbazing en verwondering, is er enthousiasme en passie en uiteindelijk de overwinning: ik heb de Gran Marcha gelopen, I did it! Tijdens het carnaval overstijgt het maximale de middelmatigheid, dus het is er wel: het bereiken van het maximale. Gekscherend wordt er wel eens gezegd: als men alle energie die men in het carnaval stopt in het werk zou stoppen, hoe welvarend zou het hier op het eiland zijn. Geen armoede, geen werkloosheid, passie voor werk en 100 procent servicegericht.

Maar na het carnaval gaan we weer terug naar het ritme van de dag, de grauwe realiteit van het leven, waar problemen zich opstapelen en niet worden opgelost, waar mensen zich niet aan afspraken houden, waar e-mails niet worden beantwoord, waar deadlines niet worden gehaald en waar de spanning weer oploopt. Deze spanning heeft een negatieve uitwerking op mensen, maar door het blijven hangen in de middelmatigheid van het bestaan komt men niet in de tweede versnelling, laat staan in de derde of vierde, om het vuur te laten branden, om te presteren, om zich te verbazen over de eigen prestatie, om enthousiast te zijn over iets en om met passie te leven.

Vooral in het professionele leven is de middelmatigheid de bron van de niet-verandering die er plaatsvindt, hoe hard men er ook aan werkt om mee te komen in een wereld waarin de passie leeft en waar de dingen gaan volgens afspraken en waar mensen zichzelf zowel persoonlijk als professioneel ontwikkelen. Er zijn zelfs geluiden bij de veranderingstrajecten die er worden ingezet bij de overheid en in het bedrijfsleven van: het is trekken aan een dood paard (je inspannen voor iets dat tot mislukken gedoemd is). Met de achterliggende gedachte: het heeft toch geen zin.

Het is in het bedrijfsleven en ook bij de overheid een realiteit waar men niet omheen kan. Grote groepen werknemers zitten al twintig, dertig of meer jaren op functies waar ze hun werk doen, zoals ze dat altijd hebben gedaan, maar ze zijn niet meegegroeid met de tijd en de ontwikkelingen. De laatste jaren is er heel veel veranderd in de wereld, maar bij de bedrijven en organisaties is er een stilstand te zien, een stilstand van ontwikkeling, een stilstand van denken en handelen. Veel managers zijn managers omdat ze aan de beurt waren om manager te worden of ze hadden en hebben vriendjes op hoge posities. Dat wil niet zeggen dat zij goede managers zijn, die met empathie en professionaliteit visie hebben en hun mensen motiveren en aansturen. Zij sturen aan vanuit macht en het uitdelen van opdrachten. Dit moet gebeuren en zo doe je het. Er is nu wel een grote groep nieuwe jonge, goed opgeleide managers en die worden met enthousiasme binnengehaald. Ze moeten afdelingen met personeel aansturen dat niet wenst mee te veranderen door de ‘we hebben het altijd zo gedaan-mentaliteit’. De middelmatigheid ten top. En de structuren in de organisaties ondersteunen deze slaapwandelende sfeer. Ze worden zelfs in stand gehouden. Maar hoe herkent men nu werkelijk de middelmatigheid bij een bedrijf of organisatie? En wat kan men daaraan doen?

Velen zullen de volgende woorden herkennen: ‘dat is niet mijn verantwoordelijkheid’, ‘dat kan niet’ en ‘daar is geen budget voor’. Bij alle lagen van de organisaties zijn deze kreten dermate ingeburgerd, dat het bijna als een regel van het bedrijf of organisatie gezien wordt waartegen men niet in het verweer kan komen, want het is nu eenmaal zo. Een andere standaardmaatstaf is: ‘dat is goed genoeg’. Nee, het is nooit goed genoeg. Iedereen zal altijd en overal zich moeten inzetten voor het werk waar hij voor is aangenomen. Hij moet presteren vanuit kennis en vanuit gedrag passend bij dat werk. En iedereen zal daarop gecontroleerd moeten worden. Maar controle kent men ook lang niet overal. Men durft niet of weet niet hoe iemand aan te spreken op slecht functioneren. En hoe stimuleer je iemand met enthousiasme als je zelf geen enthousiasme voelt? Op welke manier zeg je tegen een werknemer, die de partner van een goede kennis is, dat die zijn werk niet goed uitvoert?

Er zijn honderden voorbeelden aan te geven van de middelmatigheid die er is, waarbij men zelfs kan spreken van ernstige gevolgen voor de toekomst van de mens en het eiland in zijn geheel. Er zijn docenten op scholen die nog nooit een functioneringsgesprek hebben gehad. Men vertrouwt zijn kinderen toe aan mensen die zelf niet het goede voorbeeld geven, die gedrag vertonen dat niet bij een docent hoort. Deze docenten zijn de mede-opvoeders van de jongeren die ‘de toekomst van het eiland zijn’. Het is levensgevaarlijk dat ruim een derde van de lampen langs de Weg naar Westpunt al maanden kapot is. Maar ook in het bedrijfsleven is de middelmatigheid volop aanwezig. Medewerkers, van hoog tot laag beantwoorden hun e-mails of telefoons niet. Klanten moeten weken op een antwoord wachten omdat er te veel zieken zijn bij het bedrijf. Dit is niet professioneel. En op ons ‘internationale’ vliegveld Hato zijn de mededelingen dikwijls alleen maar in het Papiaments te horen, terwijl er meer dan 50 nationaliteiten op het eiland wonen. Mensen komen en gaan en men wil dat Curaçao een centraal punt in het Caribische gebied wordt om naar Noord- en Zuid-Amerika te vliegen. De Amerikanen, Canadezen, Italianen, Nederlanders, Duitsers, Scandinaviërs en Brazilianen die ons eiland hoe langer hoe meer bezoeken verstaan vaak geen Papiaments. Ze zijn onze gasten. Die moet je goede service geven. Hoe weten ze wat de wijzigingen zijn bij aankomst en vertrek van vliegtuigen als de mededelingen alleen in het Papiaments worden gedaan, want ook de informatieborden op het internationale vliegveld geven niet altijd de goede informatie? Ook bij de ‘eerbare’ beroepen waar men de eed moet afleggen zoals notarissen, advocaten en artsen sluipt de middelmatigheid in het werk, en wie de schoen past trekke hem aan. De naar eer en geweten werkenden hoeven zich niet aangesproken te voelen. Maar notarissen, die nog niet afgemaakte dossiers in het archief stoppen in de trant van ‘wat je niet ziet dat is er niet’ omdat de zaak te veel werk vraagt of te ingewikkeld is en artsen die een pols in het gips zetten omdat er vingers gebroken zijn, terwijl na een paar dagen blijkt dat de hand ‘slechts’ gekneusd is of andere ‘missers’ bij de diagnose, hebben zichzelf ook gedegradeerd tot middelmatige beroepsbeoefenaars.

En wat kan men aan die middelmatigheid doen? Hoe haalt men het maximale uit de mens en organisatie? Dé grote verandering ligt in een mentaliteitsverandering, waarbij de bureaucratie wordt weggenomen en verantwoordelijkheden gelegd moeten worden bij degenen die zich opwerpen om verantwoordelijkheden te dragen en men zal erop afgerekend moeten worden als die verantwoordelijkheid niet gedragen wordt. In de opvoeding moet excellentie worden gestimuleerd. Dit betekent dat de manier waarop onderwijs wordt gegeven drastisch zal moeten veranderen. De focus moet liggen op datgene waar men goed in is en dan is het een plezier om naar school te gaan. De jeugd van tegenwoordig is anders dan de jeugd van 20, 30, 40 jaar geleden. Ze zijn opgevoed met de computer, het internet en sociale media. De overheid zal bij de mentaliteitsverandering een grote rol moeten spelen, maar ook de ouders en studenten zelf en de ondernemers moeten veel zelf doen. Men zal het goede voorbeeld moeten geven. Het gevoel van ‘ik wil de beste zijn’ moet zijn bodem vinden bij ieder individu, van jong tot oud, met inachtneming van de sociale, maatschappelijke en emotionele waarden en normen zonder een ander tekort te doen. Het begint allemaal met het planten van zaadjes en daar is tijd voor nodig. Er zijn ideeën en dromen genoeg, nu nog de moed om voor kwaliteit te durven gaan. Wie zijn kop boven het maaiveld uitsteekt moet gevolgd en gesteund worden en niet ‘onthoofd’ worden waardoor de middelmatigheid van het bestaan in stand wordt gehouden. Er ligt een grote uitdaging voor iedereen die de middelmatigheid van het bestaan beu is. De cultuur van angst zal plaatsmaken voor de cultuur van innovatie en passie. Weg met de middelmatigheid, welkom kwaliteit!

‘Er zijn ideeën en dromen genoeg, nu nog de moed om voor kwaliteit te durven gaan. Wie zijn kop boven het maaiveld uitsteekt moet gevolgd en gesteund worden en niet onthoofd. Er ligt een grote uitdaging voor iedereen die de middelmatigheid van het bestaan beu is. De cultuur van angst zal plaatsmaken voor de cultuur van innovatie en passie. Weg met de middelmatigheid, welkom kwaliteit!’

Business Agenda

Curaçao

25-27 maart: Conferentie Women & Creativity
De 8e jaarlijkse conferentie ‘Women Conference’ op Curaçao over vrouwen en creativiteit. Een kans voor professionals om samen te komen, waardevolle informatie te vernemen en langdurige professionele en zakelijke relaties op te doen.
Meer informatie: www.aboutwomenconference.com of e-mail: info@aboutwomenconference.com

Cursussen Kamer van Koophandel

21 & 23 maart
Het opzetten van een goede administratie
Voertaal Nederlands

22 maart
Formanan hurídiko

24 maart
Enkele aandachtspunten bij overeenkomsten
Voertaal Nederlands

28 & 30 maart
Omzetbelasting

29 maart
Seguro pa empresa
Gratis

Plaats: Auditorium van de Kamer van Koophandel
Voertaal Papiamentu, tenzij anders aangegeven.
Cursussen op doordeweekse dagen zijn van 18.00 tot 21.00 uur. Op zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur. Prijs per keer is 40 gulden, tenzij anders aangegeven. Deelname aan een cursus die uit twee dagen of dagdelen bestaat kost dus 80 gulden.

Aruba

25 maart: Praktisch BES: mogelijkheden voor de ondernemer
Symposium met praktische informatie over de verschillende mogelijkheden die de BES-eilanden te bieden hebben. Belastingen en andere zakelijke aspecten komen eveneens aan de orde. Deelname is gratis, registratie is verplicht en kan door middel van een email met naam, bedrijfsnaam en telefoonnummer naar businessinfo@arubachamber.com.
Tijd: 14.00 - 16.00 uur
Plaats: Auditorium van de Kamer van Koophandel van Aruba
Spreker: David Kock
Voertaal: Nederlands

29 maart: KvK Workshop: entrepreneurship & innovation
De workshop is bedoeld om heldere antwoorden te geven over wat innovatie is en draait om het idee dat innovatie een instrument is voor het ondernemerschap, ongeacht hoe groot of klein het bedrijf. Door middel van een interactieve benadering worden praktische tools aangeboden om midden- en kleinbedrijf te helpen innovatie te begrijpen en innovatiestrategieën te implementeren.
Thema’s zijn onder meer: ondernemerschap, klassieke en nieuwe paradigma’s, business cases en strategie.
Tijd: 16.00 - 18.00 uur
Locatie: Auditorium van de Aruba Chamber of Commerce
Spreker: Edward Erasmus
Vooraf aanmelden is noodzakelijk. Registratie kost 35 florin en kan door middel van een email met naam, bedrijfsnaam en telefoonnummer naar businessinfo@arubachamber.com.
Meer informatie: Business Information & Support, telefoon 582-1566 ext. 27/35/42.

19 april: Voorbereiding aanbestedingen
Tijdens deze lezing krijgt u praktische informatie over hoe u voor te bereiden op komende aanbestedingen.
Tijd: 16.00 - 18.00 uur
Locatie: Auditorium van de Aruba Chamber of Commerce
Spreker: Marlon Croes
Deelname is gratis, registratie is verplicht en kan door middel van een email met naam, bedrijfsnaam en telefoonnummer naar businessinfo@arubachamber.com.
Meer informatie: Business Information & Support, telefoon 582-1566 ext. 27/35/42.

27-28 mei 2011: Innovation Conference & Expo
Georganiseerd door de Kamer van Koophandel van Aruba. Deze beurs biedt inzicht in lokale en internationale innovatieve initiatieven.
Onder meer besprekingen met potentiële investeerders, presentaties van de succesverhalen van deelnemers en een presentatie van innovatieve projecten van studenten van EPI Ciencia y Technologia (C&T).
Plaats: Renaissance Convention Center
Meer informatie: www.arubachamber.com of email: businessinfo@arubachamber.com

10 juni: Fatum Pensioen Seminar
Seminar over bedrijfspensioenen en andere secundaire voordelen voor werknemers.
Plaats: The Westin Aruba Resort
Tijd: 14.00 - 19.00 uur
Meer informatie: www.fatum.com en/of tel. 582.1111

30 juni: Women in Leadership congres
ATIA organiseert met medewerking van de National Council for Innovation & Competitiveness of Aruba (NCIC) en de Universiteit van Aruba het Women in Leadership congres. Thema’s zoals ‘Wat is de ervaring van vrouwen in leidinggevende functies op Aruba en in het buitenland’, ‘Wat zijn de succesverhalen van vrouwen in leidinggevende functies op Aruba en in het buitenland’ en ‘Hoe bevorderen en steunen bedrijven vrouwen in leidinggevende functies?’ Buitenlandse en lokale sprekers zijn uitgenodigd om hun visie te geven en ervaring te delen.
Plaats: Renaissance Convention Center
Tijd: 08.00 - 14.00 uur (lunch inbegrepen)
Meer informatie: www.atiaaruba.org, www.facebook.com/arubatrade, of email: atiaruba@setarnet.aw

10 september: Annual Fundraiser & Awards Gala
Gala-avond met gastspreker en uitreiking van de eerste ATIA Business Excellence Awards-winnaars, met de focus op excellence in entrepreneurship en innovatie. Tijdens deze avond zullen de beste entrepreneurs worden erkend.
Plaats: Marriott Aruba Resort & Stellaris Casino
Meer informatie: www.atiaaruba.org, www.facebook.com/arubatrade, of email: atiaruba@setarnet.aw

Internationaal

22 maart: Mode
Mode-evenement georganiseerd door de Kamer van Koophandel van Barranquilla (Colombia). Runway shows van nationale en internationale ontwerpers en matchmaking sessies tussen inkopers en leveranciers. Gedurende deze week verzorgt de Association of Caribbean States (ACS) zijn Textile and Fashion Forum of the Greater Caribbean, met specialisten op het gebied van textiel en mode, matchmaking sessies, modeshows en showrooms.
Plaats: Barranquilla, Colombia
Meer informatie: www.plataformak.com or http://www.acs-aec.org of email pphillip@acs-aec.org.

12-13 april: Brazil & Latin America Trade & Commodity Finance Conference
Conferentie over Trade & Commodity Finance in Brazilië en Latijns-Amerika, waar cijfers met betrekking tot de lokale en internationale markten aan de orde komen, mogelijkheden om te discussiëren over de mogelijkheden en besprekingen voeren met mogelijke partners wereldwijd.
Plaats: Sao Paulo, Brazilië
Meer informatie: www.exportagroup.com of email info@exportagroup.com

12 t/m 24 mei 2011: Inspiratie Business Reis
Zakenreis naar de zes eilanden van de ‘Dutch Caribbean’ (12 t/m 20 mei) en Suriname (23-24 mei). De reis richt zich op het identificeren en ontwikkelen van succesvolle relaties en zakelijke kansen in de Dutch Caribbean en Suriname. De focus van de Inspiratie Business Reis ligt op duurzaam innoveren, investeren, partnership, im- en export, culturele uitwisseling, financiële sector (fiscale aspecten) en real estate, en om in dit kader relaties tot stand te brengen tussen ondernemingen en instellingen in de Dutch Caribbean en Suriname. Persoonlijk maatwerk is, indien gewenst, mogelijk.
Kosten deelname, reis, en verblijf op aanvraag.
Meer informatie: peter@interexpo.biz, tel.: 527-0177 of www.interexpo.biz

De Business Agenda verschijnt wekelijks in de Ñapa. Informatie over zakelijke evenementen, zoals symposia, lezingen, trainingen en conferenties, zowel op Aruba, Bonaire als op Curaçao, is welkom op napa@amigoe.com.

Communicatie

De noodzaak van een communicatie-audit

Tekst: Bob Harms

Om de kwaliteit van de interne communicatie bij bedrijven, organisaties en/of instellingen te waarborgen is het de moeite waard om op reguliere basis een zogenaamde ‘communicatie-audit’ uit te voeren. Het doel van een communicatie-audit is om gegevens te verkrijgen over:

- de communicatiestructuur,
- met welke regelmaat deze structuur gebruikt wordt,
- over de communicatiemiddelen,
- de waardering van deze middelen en
- over de inhoud van de communicatie.

In het recente verleden zijn vier belangrijke vormen van communicatie-audit ontwikkeld. De zogenaamde LTT- en OCD-audit van de Finse communicatiedeskundige Osmo Wiio, de ICA-audit van de International Communication Association en een methodiek ontwikkeld door de Amerikaanse communicatiewetenschapper Seymour Hamilton.

Bij elke communicatie-audit worden beoordelingen gevraagd over onder meer de tijdigheid en bruikbaarheid van communicatiemiddelen en de begrijpelijkheid van de gecommuniceerde inhouden. Voorts wordt onderscheid gemaakt naar soorten informatie, zoals organisatorische en werkgerelateerde informatie. Op deze manier wordt een nauwkeurig beeld verkregen van de oordelen over het gebruik van de communicatiekanalen en de verschillende gecommuniceerde onderwerpen in een organisatie.

Deze communicatie-audit kan op verschillende niveaus binnen de organisatie uitgevoerd worden. Naast ‘veldonderzoek’ wordt

Bob Harms is communicatie-adviseur

ook vaak gewerkt met interviews en enquêtes. Op basis van een gedegen analyse wordt een voorstel voor verbetering opgesteld en aan de klant aangeboden.

Als voorbeeld van een simpele, doch efficiënte audit, een ‘case’ bij een middelgrote commerciële organisatie op Aruba. Het onderzoek startte met een aantal diepte-interviews met medewerkers. Doel van deze gesprekken was te achterhalen hoe medewerkers de interne communicatie ervaren en welke behoeften zij hebben. Vervolgens werd een enquête onder alle 350 medewerkers uitgezet. In deze enquête is onder meer gevraagd naar de mening van de medewerkers over de interne communicatiemiddelen en naar hun informatiebehoeften.

Een ander, zeer belangrijk onderdeel van deze audit was een middelenscan.
In een werksessie hebben experts van het communicatieadviesbureau de interne communicatiemiddelen van de bankorganisatie beoordeeld op vijf zeer cruciale elementen die de effectiviteit van de interne communicatie bij een bedrijf of organisatie bepalen: informatiegehalte, aansprekendheid, begrijpelijkheid, interactie en stijl.

Omdat in zo’n audit de medewerking van de leidinggevenden en de medewerkers erg belangrijk is, werd in dit project speciale aandacht besteed aan de interne communicatie over de audit zelf. Een goed uitgekiende interne PR werd door de externe experts én de afdeling communicatie van de organisatie zelf uitgestippeld en uitgevoerd.

Bij veel audits vergelijkt met de uitkomsten van het onderzoek met uitkomsten van andere bedrijven of organisaties, de zogenaamde ‘benchmark’. Let wel dat deze vergelijking in de praktijk slechts in beperkte mate nut heeft. Ten eerste verschillen organisaties onderling sterk, ook als ze in dezelfde branche werkzaam zijn. Elk bedrijf, elke organisatie heeft zijn eigen communicatiecultuur en folklore. En uiteindelijk is het doel van de audit te meten of de interne communicatie op een goede manier een rol speelt bij het bereiken van de organisatiedoelen.

Boeken

‘Opmerkelijke ik’

Van leuk talent naar personal brand

Wie een gewilde baan, een interessante opdracht, een uitdagend project wil binnenhalen, zal zich moeten onderscheiden van concurrenten die op hetzelfde uit zijn. Daarom is het belangrijk om te laten zien wat u echt kunt en waard bent.

Maar hoe vertaalt u uw vaardigheden naar opmerkelijk succes? Hoe wordt u van leuk talent een sterke personal brand? Volgens Cees Harmsen, de auteur van ‘Opmerkelijke ik’, door het onbekende merk ‘ik’ te ontwikkelen tot ‘een opmerkelijke ik’.

Dit boek laat zien hoe u uzelf als onderscheidend merk en persoonlijkheid kunt ontwikkelen door uw unieke combinatie van talenten, kennis en ervaringen te vertalen in krachtige ambities en zichtbaar succes.

Aan de hand van het zogenaamde acceleratormodel leert u in vijf versnellingen (acceptatie - ambitie - authenticiteit - attentie - autonomie) hoe u uzelf als personal brand op de kaart zet.

Daarnaast biedt ‘Opmerkelijke ik’ de complete psychologie van personal branding. Aan de hand van psychologische technieken en oefeningen leert u onder meer uw omgeving, uw werk en uw geluk op positieve wijze te beïnvloeden als opmerkelijke personal brand. Dit draagt bij aan alles wat werken echt leuk maakt: uitdaging, erkenning, persoonlijke groei, verantwoordelijkheid en faire competitie.

Cees Harmsen is 25 jaar internationaal werkzaam als adviseur, coach en presentator. Hij publiceerde eerder Een Zee van Tijd (2001), Een mooie Tijd (2003) en This is your Wake-up Call (2008).

Bij dit boek hoort een uniek onlinewerkboek met 63 oefeningen waarmee je direct aan de slag kunt om jezelf van leuk talent tot een sterke personal brand te ontwikkelen.

Gratis te downloaden met de persoonlijke toegangscode in dit boek.

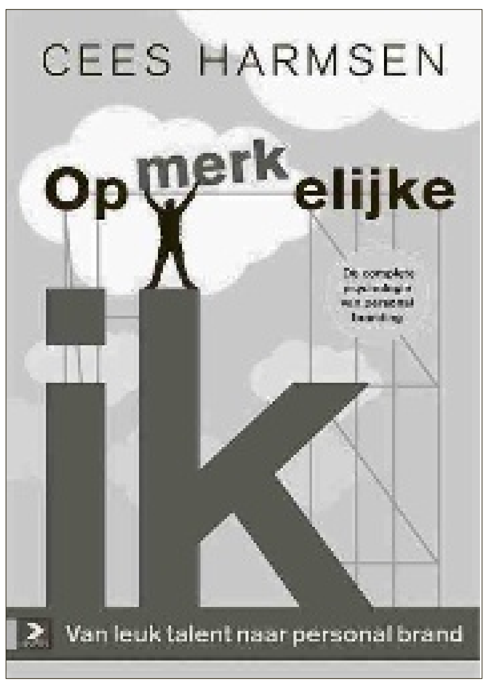

Titel: ‘Opmerkelijke ik’, Van leuk talent naar personal brand
Auteur: Cees Harmsen
Uitgever: Academic Service
ISBN-13: 9789052618371

Bestemming Curaçao

Wie: Tim Kesteloo
Hoe: Vanaf Sint Maarten met Insel Air
Hoe lang: 2 à 3 dagen
Budget: Geen idee
Waar vandaan: Utrecht, Nederland

Tim is gitarist bij de band Orange Grove. Orange Grove gaf zaterdag 12 maart een optreden weg in Brakkeput Mei Mei voor de Dierenbescherming. “Ik speel elektrische gitaar bij de band. We zijn nu op tournee, we komen net uit Sint Maarten, zijn nu hier en gaan dan terug naar Sint Maarten. Daar blijven we een poosje en dan ga ik weer terug naar Nederland. Officieel val ik in voor de echte gitarist van Orange Grove. Ik zelf ga, wanneer ik weer terug ben in Nederland beginnen bij een andere band, een rockband. Ik ben meer een rocker! Curaçao bevalt me wel, het uitgaan, wat ik tot nu toe heb gezien, vind ik leuk omdat er veel verschillende soorten muziek worden gedraaid. Het leukste is dan natuurlijk om te luisteren naar de lokale muziek die ze hier maken. De infrastructuur is ook leuk omdat het heel erg Nederlands is, maar ondertussen zit je toch op een tropisch eiland, ik vind dat bizar om te zien. Het strand is overigens ook niet verkeerd. Lekkere warme, blauwe zee, het doet soms gewoon zeer aan je ogen, zo blauw is de zee! Heerlijk! Als ik vakantie zou hebben zou ik nog wel eens terug komen naar Curaçao, maar dan zou ik gaan toeren over de voormalige Antillen. Ik zou ‘eiland hoppen’ zoals ze dat ook wel noemen. Dus van Aruba naar Bonaire, naar Curaçao, naar Sint Maarten, zodat je van ieder eiland een stukje ziet. Want ieder eiland is anders, dat heb ik wel ontdekt. Alle eilanden verschillen heel erg van elkaar. Wat mij ook is opgevallen is dat Curaçao best wel groot is, groter dan ik had verwacht.”

Vennootschapsrecht

Tegenstrijdig belang bij bevoordeling van familie en vrienden

Een directeur/bestuurder van een N.V. die geen aandeelhouder is van deze rechtspersoon wil zijn neef aanstellen als manager van de N.V. tegen een ongebruikelijk hoog salaris. Of een andere directeur/bestuurder wil een grote opdracht namens de N.V. aan zijn zoon geven zonder de daarvoor gebruikelijke aanbestedingsprocedure te volgen. Deze gang van zaken komt wel vaker voor op Curaçao. De vraag is of het vennootschapsrecht bepalingen bevat die dit soort van onregelmatigheden tracht te voorkomen.

Tekst: Glenn C. Rellum

Een rechtspersoon heeft net als iedere natuurlijke persoon rechten en plichten. Het verschil is echter dat fysiek gezien de rechtspersoon bestaat uit een door een notaris verleden akte van oprichting en daarom dit samenstel van A4-tjes papier - met stempels handtekeningen, watermerk en tekst, bij gebrek aan handen en voeten - niet zelf kan handelen. Het is daarom nodig dat de rechtpersoon wordt vertegenwoordigd door een natuurlijke persoon. Volgens ons Burgerlijk Wetboek (BW) gebeurt dit ten eerste door haar bestuurders, meestal directeuren genoemd, of door procuratiehouders. Deze laatstgenoemden zijn niet bestuurders maar vaak leidinggevenden die de rechtspersoon voor transacties met een waarde tot een bepaald bedrag mogen vertegenwoordigen. Daarnaast kunnen onder bijzondere omstandigheden ook commissarissen en curatoren een rechtspersoon vertegenwoordigen.

Bij deze vertegenwoordigers van een rechtspersoon bestaat de mogelijkheid dat er zich wel eens een tegenstrijdig belang voordoet. Er is sprake van een tegenstrijdig belang als de vertegenwoordiger/de bestuurder van de rechtspersoon bij zijn handelen namens de rechtspersoon een persoonlijk belang heeft. Een bestuurder is verplicht om bij zijn handelen zich te richten naar het belang van de vennootschap en niet naar zijn of haar eigen belang of dat van vrienden en familie. Er kunnen verschillende vormen van tegenstrijdig belang zijn. Van direct tegenstrijdig belang is er sprake als de bestuurder bijvoorbeeld een privélening voor zichzelf aangaat met de vennootschap onder niet zakelijke voorwaarden zoals geheel renteloos en zonder terugbetalingsvoorwaarden. Gevallen waarin gunsten verleend worden aan familieleden of vrienden zijn duidelijke gevallen van indirect tegenstrijdig belang. En ten derde kan men denken aan een bestuurder die tevens bestuurder is van een ander vennootschap, waarbij de bestuurder beide vennootschappen vertegenwoordigt bij het sluiten van een overeenkomst. Dit laatste geval noemen we kwalitatief tegenstrijdig belang.

Om te voorkomen dat bestuurders of andere vertegenwoordigers bij het vertegenwoordigen van een vennootschap, hun eigen belang of een belang van een ander laten voorgaan boven het belang van de vennootschap bevat ons BW een bepaling over het tegenstrijdig belang. Op grond van deze bepaling zijn, in geval dat tegenstrijdig belang zich voordoet, de aandeelhouders altijd bevoegd om de vennootschap te vertegenwoordigen of iemand anders daartoe aan te wijzen om te voorkomen dat de bestuurder of een andere vertegenwoordigingsbevoegde namens de rechtspersoon een transactie aangaat die nadelig is voor de rechtspersoon. Daarom rust op de bestuurder in de hiervoor genoemde gevallen de plicht om de aandeelhoudersvergadering tijdig op de hoogte te stellen van het tegenstrijdig belang. Doen ze dit niet dan handelen zij in strijd met de wet. Het gevolg van het handelen met een bestuurder die een tegenstrijdig belang heeft en dat niet heeft gemeld, is dat de handeling op grond van reeds gewezen rechtelijke uitspraken nietig kan zijn. Derhalve bestaat het risico dat bij de in het begin genoemde voorbeelden de arbeidsovereenkomst tussen de N.V. en het neefje van de bestuurder en de overeenkomst van opdracht tussen de N.V. en de zoon van de bestuurder niet tot stand komt. Het is daarom aanbevolen om, met name voor de rechtszekerheid, bij gevallen van tegenstrijdig belang het daartoe aangewezen orgaan van de rechtspersoon hierover te informeren. Dit om te voorkomen dat een overeenkomst met de rechtspersoon achteraf als nietig kan worden gekwalificeerd met alle lastige gevolgen van dien.

Mr Glenn C. Rellum is als advocaat en fiscalist verbonden aan SMS Attorneys at Law

Mens & Werk

'Territoriumgedrag'

Volgens de encyclopedie betekent territoriumgedrag: Gedrag met als functie het vestigen/handhaven en/of vergroten van het territorium. Een territorium is bij dieren een leefgebied dat zij verdedigen tegen soortgenoten. In dit gebied zoeken ze voedsel en verzorgen ze de jongen.

Tekst: Judice Ledeboer

Een territorium wordt verkregen en behouden door te vechten en te dreigen en het dier voelt zich sterk in zijn eigen territorium. Het territorium wordt vaak afgebakend door bijvoorbeeld een geurvlag, zoals urine of door een andere geur af te scheiden. Territoriumgedrag treft men niet alleen aan bij dieren, maar ook bij mensen.
Bij een territorium kunnen we onderscheid maken in een tijdelijk territorium en een min of meer permanent territorium. Een tijdelijk territorium is een plek waar we ons op dat moment bevinden, bijvoorbeeld een vreemd restaurant, waar iemand zijn eigen plekje heeft en zich 'veilig' voelt en dat gaat men automatisch afschermen. 'Dit is mijn plek'. Het afschermen van dat territorium doet men vaak door een tas op een stoel te zetten of een jasje over een stoel te hangen. Iedereen herkent dat wel.
En dan hebben we natuurlijk de auto die ons rijdende territorium is. Het is een plek waar we ons prettig voelen, waar we onszelf veilig voelen. Door getinte ramen te nemen zetten we ons territorium nog meer af, want men kan niet zien wat er achter de ruiten van de auto gebeurt. De auto heeft op Curaçao altijd een grote rol gespeeld bij het creëren van een eigen territorium, mede door het feit dat de mensen lang in gezins- en familieverband bij elkaar blijven wonen waardoor men geen eigen plek en privacy heeft. Met een eigen auto heeft men privacy en dat is iets waar ieder mens behoefte aan heeft en die privacy wordt dan ook dikwijls als 'heilig' gezien. Het is een van de redenen waarom het bezit van een auto op het eiland zo belangrijk is.
Een permanent territorium is ons huis of onze werkplek, waar we ons veilig voelen, waar we muren omheen bouwen door 'mijn territorium' aan te geven. Het aangeven van ons territorium doet ieder mens op zijn eigen manier. Op kantoor geeft iemand zijn territorium aan door de deur van het kantoor dicht te houden of door privéspullen op het bureau te zetten, een foto van de familie, een medaille die gewonnen is met zwemmen, een mooi vaasje dat gekregen is op een bijzondere verjaardag. Dat zijn manieren om het eigen territorium aan te geven.
Mens en dier hebben echter beiden de neiging om 'in te breken' in het territorium van de ander. Dit komt vaak voor bij dominante mensen. Die willen overal hun 'geurvlag' neerzetten en dat doen ze door bijvoorbeeld heel hard te praten, van 'hier ben ik en je komt niet om me heen' of ze maken harde geluiden, stampen met de voeten of doen de deur iets te hard dicht. Hiermee krijgt men aandacht.
De mens beschermt van nature zijn eigen territorium uit een gevoel van veiligheid en als we geen materialen hebben om ons territorium af te zetten, zetten we als het ware een cirkeltje om ons heen waarmee we onzichtbaar aangeven hoe dichtbij iemand kan en mag komen. Mensen die men vertrouwt en vrienden en familie mogen in die cirkel komen, maar mensen die men nog niet goed kent moeten buiten die cirkel blijven. Iedereen kent dat gevoel wel dat iemand die men niet goed kent te dichtbij komt staan en dat men dan een stap naar achteren wil doen om die persoon niet te dichtbij te laten komen.
Afgezien van ons gevoel of onze emoties met betrekking tot degene met wie wij in contact zijn, bestaan er ook sociale afspraken die weliswaar nergens zijn vastgelegd, maar waarvan we met elkaar vrij goed aanvoelen hoe deze afspraken dienen te worden gerespecteerd. Wanneer wij onze geliefde toespreken terwijl we bijna met de neuzen tegen elkaar aan staan, kijkt niemand daar vreemd van op. Doen de bode of de manager dat dan zullen we dat heel vreemd vinden en niet accepteren. Bij de ene persoon komt men dus dichter in de buurt en bij de andere bewaart men wat meer afstand. Andersom zorgt men ervoor dat de ene persoon meer op afstand wordt gehouden dan de andere. Belangrijk om te weten is wat het al dan niet respecteren van deze afstand betekent en wat de gevolgen hiervan kunnen zijn. Een te grote afstand creëren als er zakelijke afspraken gemaakt moeten worden kan goed zijn, maar soms ook negatief uitvallen. Dat zijn zaken die men zelf moet aanvoelen. Waar wel afstand en waar wel territorium uitzetten?
Voor ieder mens is het afzetten van zijn territorium belangrijk om het gevoel van veiligheid te behouden. Een beetje oefenen met dit gegeven zal veel duidelijkheid geven over het gedrag van anderen. Het meest belangrijke is dat je je ervan

bewust bent. Dit is mijn plek en daar mag de ene wel komen en de ander niet. En dat mag, want iedereen heeft zijn eigen grens van veiligheid met zijn eigen belangen die hij wil beschermen.

Over management

Over organiseren, ondernemen, managen en leidinggeven

Quality Movement (vervolg)

Door de toenemende concurrentie uit Europa en vooral Japan werden Amerikaanse bedrijven in de jaren 70 gedwongen meer aandacht te besteden aan de kwaliteit van hun producten en niet alleen maar aan kwantiteit.

Tekst: Jan de Ruijter

Tot dan werd het eeuwenoude inspectiesysteem (nakijken, meten, controleren, testen) toegepast om ervoor te zorgen dat producten aan de vereiste specificaties voldeden. Dit waren dus inspecties achteraf, aan het eind van een productieproces met als doel dat er geen goederen met gebreken afgeleverd werden. Pas tijdens de industriele revolutie werden deze uitgevoerd door daarvoor opgeleide inspecteurs. Dat leidde tot het ontstaan van inspectiedepartementen waarvan de taak al snel uitgebreid werd tot het voorkomen van gebreken door het ontdekken en oplossen van problemen tijdens het productieproces en dat werd het begin van Quality Control rond 1920.
Daaraan werd het door Walter Shewhart uitgevonden Statistical Process Control verbonden, dat uit drie delen bestaat. Het vastleggen van een proces, het vaststellen van oorzaken van afwijkingen in een product en het elimineren van die oorzaken. Hij maakte daarbij gebruik van zogenoemde control charts (Shewhart charts) waarmee kon worden aangetoond of een proces tot producten van constante kwaliteit leidt. De nadruk kwam te liggen op vroege ontdekking van afwijkingen zodat correcties plaats konden vinden voordat er veel verspilling ontstond en gebrekkige eindproducten geproduceerd werden. Daarbij werd een onderscheid gemaakt tussen acceptabele variaties veroorzaakt bij het proces zelf bijvoorbeeld temperatuursverschillen, elektriciteitsfluctuaties, slijtage van machines en onacceptabele, buitengewone afwijkingen bijvoorbeeld veroorzaakt door het gebruik van slechte grondstoffen. Productieprocessen en alle mogelijke kwaliteitsproblemen kregen alle aandacht, testen vonden plaats in alle fasen van het productieproces met de verdere bijbedoeling om de productieprocessen zo efficiënt en kort mogelijk te maken. De toen ontwikkelde technieken zoals de Pareto-charts, histogrammen, flow-charts en cause-and-effect diagrammen worden in het huidige Total Quality Management nog steeds gebruikt. Met deze technieken worden zaken als trends, oorzaken, factoren, prioriteiten, frequenties, fouten en allerlei variabelen grafisch op een duidelijke wijze in beeld gebracht om belangrijke, veel voorkomende oorzaken te identificeren en om visueel feedback te geven. Statistieken geven aan wat er werkelijk gebeurt en intrinsiek aan de methodes van Statistical Process Control moeten beslissingen genomen worden op basis van feiten en niet op vermoedens of intuïtie. Feiten komen aan het licht door het monitoren en meten van het S.P.C.

Het was de Amerikaanse wiskundige dr. W. Edwards Deming (1900-1993) die de systemen van Shewhart in Japan uitbreidde tot Total Quality Control en verspreidde gedurende de jaren 50 en 60. Na zijn grote succes in Japan werd hij in 1980 door grote bedrijven in Amerika zoals Ford gecontracteerd om zijn systemen daar te introduceren. Deming beschreef de volgende kettingreactie:

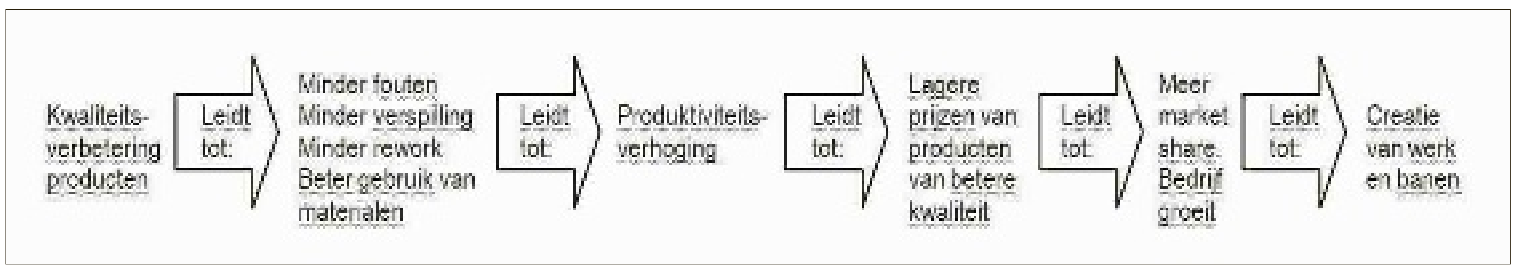

Enkele van de vele kernachtige stellingen van Deming zijn:
Door verbetering van de kwaliteit dalen de kosten!
Over wat je inspecteert, mag je verwachtingen hebben.
Mensen verdrinken in informatie maar zijn te langzaam in het absorberen en toepassen van kennis.
De consument is het belangrijkste deel van de productielijn.
Goede kwaliteit tegen een goede prijs gekoppeld aan goede marketing creëert vraag.
De volkomen toewijding van het topmanagement is vereist voor de toepassing van Total Quality Control.
Management moet zich bezighouden met de klant, de medewerker, kwaliteit en streven naar continue verbeteringen.
Het bestaansrecht van een bedrijf hangt af van een top-to-bottom kwaliteitsstreven.
Een nooit eindigend kwaliteitsstreven is de basis voor de vraag van klanten naar je producten.
Het probleem zit aan de top, management is het probleem.
Je moet je klanten meer dan tevreden stellen, je moet ze enthousiast maken.
Teams presteren meer dan mensen individueel.

Deming ontwikkelde een managementtheorie gebaseerd op een soort van tien geboden, die bekend staan als 'de veertien punten van Deming'. De punten zijn gericht op het verbeteren van kwaliteit, productiviteit en concurrentiepositie. Elk bedrijf dat succesvol wil zijn zal zich aan de onderstaande veertien punten moeten houden, ze vormen de basis voor succes. Volgende keer meer hierover.

Jan G. de Ruijter is bedrijfsconsultant gevestigd op Aruba. Reacties: j.deruijter@yahoo.com

Seaside:

‘Boter bij de vis’

Een container, zitplekken, een kokkin, een vrolijke ober en verse red snapper, meer heb je niet nodig voor succes.

Tekst: Lisette Keus Foto’s: Ken Wong

Enchi Ensermo is de eigenaar van Seaside. Zestien jaar geleden opende hij op aanraden van een vriend het restaurantje. Hij deed dit aan het strand van het centraal gelegen Marie Pompoen, de plek waar opgroeide.

Vissers

“Ik groeide op in het buurtje hierachter”, vertelt Ensermo wijzend naar de wijk aan de andere kant van de weg van zijn Seaside. Dan draait hij zich om en wijst hij naar het strand: “Daar onder de boom maakte mijn broer, die nu overleden is, altijd vissoep. Mijn hele familie is van oudsher namelijk al visser, mijn ooms, neven, iedereen. Ik denk dat mijn familie nu nog steeds zo’n 80 procent van de vis van het eiland verzorgt. ‘s Ochtends varen ze dan vroeg uit om op de noordkust te vissen. Al vanaf mijn twaalfde verkoop ik vis. Ik ging dan na school met de verse vis langs de huizen, de restaurants en de supermarkten. Terwijl de anderen aan het spelen waren, werkte ik. Verse vis, daar zit het succes in. Curaçao is vis, verder heeft het niet zo heel erg veel te bieden. Maar het moet wel verse vis zijn, daar gaat het om. Natuurlijk hebben we verschillende andere lokale gerechten die je ook zou kunnen serveren. Restaurants moeten daarin creatiever worden vind ik. Als ze geen kwaliteit kunnen bieden, moeten ze wat anders bedenken. Er wordt gezegd dat er restaurants zijn die de vissen al ‘s ochtends bakken en in de magnetron doen om op te warmen. Ooit heb ik ergens een gerecht teruggestuurd omdat het veel te snel voor mijn neus stond, het kon absoluut niet dat ze dat in zo’n korte tijd konden bereiden. Dat zullen wij dus nooit doen. Daarom kan het bij ons soms ook wat langer duren, als het druk is. Elke vis wordt op het moment zelf gebakken en moet ongeveer negen minuten de pan in, maar gelukkig weten mijn gasten dat en wachten ze rustig. Veel van de mensen die hier komen eten, komen bij ons terug. Omdat ze weten dat de vis altijd vers is en ze weten wat ze dus kunnen verwachten. Ik heb niet eens plek in mijn container om iets in te vriezen, elke dag wordt het dus weer vers gemaakt door Pina (Gerardo, red.), de kokkin. En wat er over is geven we weg of ik geef het aan mijn chiwhawha’s. We hebben er negen en zij krijgen elke dag verse dradu van me. Pina werkt al vijftien jaar bij me. Dat zeg ik ook altijd, achter het succes van een man staat altijd een vrouw. Dit geldt ook zeker voor mijn vrouw.”

Enchi Ensermo.

“Ik ben weinig thuis, ik houd van mijn zaak en ben hier dan ook van ‘s ochtends acht à negen uur tot ‘s avonds elf uur. Zes dagen in de week. Maar eens per jaar is Seaside dicht, in juli. Een maand ga ik dan met vakantie; genieten na elf maanden hard werken. Vorig jaar ben ik gaan cruisen op de Middellandse Zee of we gaan genieten van wat luxe in Amerika.”

Trots

De kaart is niet uitgebreid, er is een keuze uit maar een beperkt aantal soorten vis of kreeft met als bijgerecht moro, witte rijst of frietjes. En ook de bereidingswijze is no-nonsense, peper, zout, wat citroensap en knoflook. Toch zijn de snappers zijn specialiteit en grootste succes. “We verkopen dagelijks veel red snapper. Tien maanden per jaar zijn deze te vangen. En als het het seizoen niet is, namelijk in december/januari, hebben we ze niet, of je krijgt twee kleintjes. Je hoort er inderdaad wel over dat er minder vis is, maar wij hebben daar nog geen last van. De vis wordt trouwens nog steeds op de traditionele manier gevangen. En kreeften zijn maar zes maanden per jaar te vangen. Die vang je met een spiegel, wist je dat? Met kooien en heel veel geduld.” En terwijl Ensermo dit vertelt, heeft hij een brede glimlach om zijn mond. Zijn vissersachtergrond komt weer even boven en hij is er trots op. Waar hij nog meer trots op is, zijn zijn gasten. “Wist je trouwens dat hier een keer een hele delegatie Nederlandse politici heeft gegeten? En ook van hier komen er geregeld bekende politici eten. Veel van hen ken ik, ik groeide met een aantal van hen op. En ik heb zeker een hart voor het eiland, maar ik zal nooit de politiek in gaan. Niets voor mij, ik ben politiek neutraal. Ik heb trouwens ook nog nooit een computer aangeraakt, ik heb geen mail en niet zo’n bijzondere telefoon. Laat mij maar gewoon vis verkopen.”

MKB

Werkgelegenheid

Het ICC stimuleert organisaties op Curaçao kwalitatieve en excellente producten en diensten te leveren door op innovatieve wijze kennis, technologie en methodieken toegankelijk en lokaal toepasbaar te maken.

Tekst: Emiel Gerdes

In deze column staat de verwachting voor de internationale werkgelegenheid centraal. Wat zijn de verwachtingen op de arbeidsmarkt en wat doen de werkgelegenheidscijfers?

De werkgelegenheidsverwachtingen onder internationale werkgevers (mede in het Midden- en Klein Bedrijf) voor de periode januari t/m juni 2011 blijven bescheiden positief. Het netto-werkgelegenheidscijfer zal internationaal uitkomen op +3 procent en blijft ongewijzigd ten opzichte van het laatste kwartaal van 2010, maar ligt wel 4 procentpunten hoger dan in dezelfde periode van vorig jaar. Over het algemeen kunnen we stellen dat werkgevers voorzichtig positief gestemd zijn over de eerste periode van 2011. We kunnen gerust zeggen dat de meeste werkgevers positieve werkgelegenheidscijfers blijven rapporteren en in het tweede kwartaal nieuw personeel zullen blijven aantrekken, al is dit vaak wel in mindere mate dan de vooruitzichten die haast als ‘normaal’ werden gerapporteerd in eerdere jaren, bijvoorbeeld in 2007 en 2008. Een opmerkelijke internationale uitzondering zijn echter de sectoren transport, opslag en communicatie, waar het cijfer het meest optimistische is dat door de werkgevers in de sectoren is gerapporteerd sinds 2006.

Netto werkgelegenheidscijfer

Het netto-werkgelegenheidscijfer is een voorspellend cijfer voor de arbeidsmarkt. Het wordt berekend door het percentage werkgevers dat denkt in het volgende kwartaal de personele bezetting te reduceren, af te trekken van het percentage werkgevers dat verwacht de personele bezetting uit te breiden. Het resultaat van deze berekening wordt vervolgens gecorrigeerd voor seizoensinvloeden. Een positief netto-werkgelegenheidscijfer geeft aan dat het aantal werkgevers met een positieve kijk op de toekomstige ontwikkelingen van hun personele bezetting, groter is dan het aantal werkgevers dat werknemers verwacht af te stoten. Het netto-werkgelegenheidscijfer is dus een indicator van de stemming op de arbeidsmarkt voor het komende kwartaal.

Schaarste op de arbeidsmarkt

In de nabije toekomst zal de economische macht verschuiven naar die bedrijven die het beste talent weten te selecteren en te werven. Op termijn wordt een aanzienlijk tekort aan individuele werknemers met talent verwacht. De tijd dat grote groepen werknemers zich spontaan bij bedrijven melden, zal niet lang meer duren. Bedrijven zullen voortvarend op zoek moeten gaan naar geschikte kandidaten voor hun vacatures en zullen middelen apart moeten zetten voor het behoud van de talenten die ze hebben.

Internationale verwachtingen

Onderzoeken van onafhankelijke organisaties wijzen uit dat internationaal in 33 van de 39 landen en regio’s in verschillende mate positieve werkgelegenheidsverwachtingen voor het tweede kwartaal van 2011 kunnen worden gerapporteerd. Werkgevers in India, Taiwan, Brazilië, China en Turkije hebben voor het tweede kwartaal de beste verwachtingen ten aanzien van het aannemen van nieuwe mensen, terwijl werkgevers in Griekenland, Spanje, Ierland en Italië wereldwijd de slechtste vooruitzichten laten optekenen.

Evenals in het eerste kwartaal zijn de werkgelegenheidsvooruitzichten in de 21 landen die in de regio Europa, Midden-Oosten en Afrika (EMEA) zijn onderzocht, gematigd. In 15 landen worden positieve werkgelegenheidsverwachtingen gemeld. De gegevens voor het tweede kwartaal wijzen op enige stabiliteit in de regio, waarbij de verwachtingen van werkgevers ten opzichte van vorig kwartaal stabiel blijven en in 15 landen zelfs verbeteren. Afgezet tegen hetzelfde kwartaal vorig jaar zijn er in 11 landen betere verwachtingen. Opvallend is dat in alle onderzochte Oost-Europese landen de werkgevers optimistischer zijn over het aannemen van nieuw personeel dan voor het eerste kwartaal. Na Turkije zijn de vooruitzichten voor werkgelegenheid in de EMEA-regio het best in Bulgarije, België en Polen. In Griekenland en Spanje zijn de vooruitzichten het slechtst. De werkgelegenheidsverwachtingen van Belgische werkgevers zijn de beste in bijna vijf jaar, dit in verband met het ongekende optimisme in de sector zakelijke dienstverlening.

Samengevat

Werkgelegenheid is de term die aangeeft of er voldoende mogelijkheden zijn in een streek of land om ieder van de personen die werken of kunnen werken te werk te stellen.

Wilt u meer weten over deze column, over onze service en diensten, of een afspraak maken voor een kennismakingsgesprek? Dan kunt u contact opnemen met het InnovatieCentrum Curaçao, via info@icc.an of via telefoonnummer (+5999) 737 1360.

Emiel Gerdes is bedrijfskundig adviseur bij InnovatieCentrum Curaçao.

Als u als organisatie vragen heeft over verwachtingen op het gebied van de internationale werkgelegenheid, trends op de arbeidsmarkt of werkgelegenheidscijfers dan kan het InnovatieCentrum hulp en advies bieden. Het InnovatieCentrum is het kwaliteitsinstituut van Curaçao en kan bijdragen aan de grondslagen van kwalitatieve en duurzame organisaties waarbij kwaliteitsmanagement onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering. De services van het InnovatieCentrum zijn gericht op het waarborgen van de continue verbetering van de producten en diensten van uw organisatie om op een duurzame en maatschappelijk betrokken wijze te kunnen concurreren.

MKB ADVIES CURACAO

Wat er gebeurt met oude vrachtschepen en olietankers

‘Schoon schip maken’

De pontjesbrug gaat open en drie loodsboten varen naar buiten. Twintig minuten later vaart er een imposant gevaarte naar binnen; een olieschip dat komt lossen.

Tekst en foto’s: Lisette Keus

Ze zijn hoger dan de gebouwen in de stad, zijn honderden meters lang (‘s werelds langste tanker is 458,45 meter, de Seawise Giant) en wegen zonder lading al honderden tonnen. Indrukwekkend. Bizar. En ook nog eens bijzonder, want nergens op de wereld komen deze monsterlijke schepen zo door de stad een haven binnengevaren als op Curaçao.
Gelukkig kunnen wij deze schepen echter nog varend aanschouwen, want heeft u zich ooit wel eens afgevraagd wat er met zo’n immens schip gebeurt als het niet meer bruikbaar is of tenminste, niet als schip. Want dan veranderen deze monsterlijke schepen namelijk echt in monsters.

Beaching
Chittagong is de grootste havenstad van Bangladesh en staat samen met India en China in de top drie van plekken waar de grootste hoeveelheid olietankers en vrachtschepen ontmanteld wordt, gemeten in bruto tonnage (GT) - de maat waarin grootte/inhoud van (vracht)schepen wordt gemeten. Dat dit zoveel in deze landen gebeurt is niet zo gek; het ontmantelen van schepen is een gevaarlijke, vieze en kostbare klus. De Europese Unie, internationale verdragen en samenwerkingsverbanden hebben dan ook werkzaamheden als deze aan banden gelegd. Vooral op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieueisen. Maar landen als Bangladesh, India en China tillen minder zwaar aan de regels en voorschriften en daarbij is daar een grotere markt voor tweedehands staal en ander materiaal afkomstig van deze schepen. Voor de betrokken partijen is het dus vooral lucratiever en gemakkelijker om de oude schepen aan die kant van de wereld te (laten) strippen.
Gevolg: beaching. Kilometers strand met tientallen schepen naast elkaar. Ze zijn op volle kracht het strand opgevaren en met dikke kabels verder het strand opgetrokken. Mannen lopen zonder bescherming rond - een enkeling zelfs op blote voeten - diep weggezakt in het met olie doordrenkte zand. Zonder bril hangen ze boven spetterend laswerk, grote brokstukken vallen van de schepen en niet zelden op iemand. De mannen komen met de blote huid in contact met asbest en kwik en andere metalen stromen rechtstreeks het strand op en de zee in. Twintigduizend mannen zijn er werkzaam en jaarlijks vinden er gemiddeld twintig de dood. Om maar niet te spreken van de vele ongelukken waarbij de mannen ledematen verliezen. En dit alles voor nog geen twee dollar per dag.
Amnesty, Greenpeace en andere organisaties zetten zich in voor het aanscherpen van de voorschriften inzake milieu- en arbeidsomstandigheden. De beruchte shipbreaking yards zijn dan ook verboden terrein voor onbevoegden.

Omzeilen
Echter, niet op alle shipbreaking yards werken de werknemers onder erbarmelijke omstandigheden. Turkije bijvoorbeeld - maar ook Nederland - zijn landen die zich wel houden aan alle regels en her en der - zelfs in Bangladesh - zie je organisaties die zich om het milieu en het lot van werknemers bekommeren. Maar dit kost geld en er zijn er dus maar enkelen, want hoe kan het anders dat de stranden vol liggen terwijl multinationals roepen dat ze een ‘corporate social responsibility’ hebben?
Simpel, zoals met elke wetgeving is ook de wetgeving betreffende dit onderwerp gemakkelijk te omzeilen. Schepen worden verkocht zijnde bruikbaar en varen nog een aantal jaren onder een andere vlag. Dan wordt het schip weer doorverkocht en mogelijk nog een keer. Uiteindelijk komt het afgedankte schip in handen van een organisatie in een land dat niet gebonden is aan internationale regels en verdragen en zal hoogstwaarschijnlijk ook dit schip op een van de shipbreaking yards van bovengenoemde landen eindigen, daar zij samen ongeveer 90 procent van de scheepsrecycling doen.
Schuld? Verwijtbaarheid? Wie dan? De exploitanten van de sloopwerven? De rederijen uit de tweede wereldlanden? De grote multinationals? De overheden? Wie zal het zeggen.
Rustig gaan we achterover zitten om deze problematiek eens te overdenken. We nemen een slok van de koffie en bekijken het imposante gevaarte dat de Annabaai binnen komt varen. Ze komt ons een nieuwe lading brengen en het maakt niet uit wat, als het maar niet te duur is.

Met eigen ogen zien? Toets op YouTube ‘Iron Crows’ in en bekijk de trailer van de film over de mensen die met gevaar voor eigen leven werken aan de ontmantelen van schepen in Chittagong.

Uitgebreide informatie: http://www.robindesbois.org/english/shipbreaking22.pdf

Internationale verdragen

• In 1989 is het Verdrag van Bazel getekend dat valt onder het milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP). Een verdrag met als doelstellingen de uitvoer en het vervoer tussen landen van gevaarlijk afval en het gehalte van gevaarlijke stoffen in afval tot een minimum te beperken, het gevaarlijke afval zo dicht mogelijk bij de bron te verwerken en ontwikkelingslanden bij te staan om gevaarlijk afval zo milieuvriendelijk mogelijk te verwerken.

• Sinds 2004 worden ook sloopschepen volgens het internationaal en communautair recht beschouwd als afvalstoffen.

• In 1995 is er aan het Verdrag van Bazel het amendement toegevoegd dat geen enkel OESO-lid (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) überhaupt meer gevaarlijke afvalstoffen mag exporteren naar niet-OESO landen. Dit amendement is echter nog niet van kracht doordat nog niet genoeg landen dit hebben geratificeerd.

• Anno 2011 hebben 163 landen het Verdrag van Bazel geratificeerd. De Verenigde Staten is echter een van de landen die wel getekend heeft, alleen het verdrag nog niet heeft geratificeerd, hierdoor geldt het verdrag niet voor hen.

• De Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en het UNEP (milieuprogramma van de Verenigde Naties) hebben richtlijnen opgesteld over de recycling van schepen en werken samen om hun beleid op elkaar af te stemmen en overlappingen te voorkomen. Daarbij wordt er al enkele jaren gewerkt aan een ontwerpverdrag (Hong Kong Conventie), die eind 2012 hopelijk volledig van kracht is.

Het ontmantelen van schepen is een gevaarlijke, kostbare klus en ook een vieze.